

SOTILASAIKAKAUSLEHTI

06/2022

UPSEERILIITTO.FI

Pidäkkeen
takana ovat
sotilaat

> Sivu 7

Maavoimat "Valmiutta joka hetki"

– Maavoimien komentajan haastattelu > Sivu 22

TOIMITUS

Julkaisija

Upseeriliitto ry
www.upseeriliitto.fi

Vastaava päätoimittaja

Martti Lehto
puh. 040 525 6630
lehto.martti@kolumbus.fi

Toimitussihteeri, lehden taitto

Marko Varama
puh. 040 844 8255
varama@upseeriliitto.fi

Toimittajat

2. pääkirjoitus – Ville Viita
Historia – Ohto Manninen
Polttopiste – Juha-Antero
Puistola
Sotatekniikka – Jyri Kosola

Toimituksen osoite

Laivastokatu 1 B, 00160 Helsinki

Ilmoitustilan myynti

Juha Halminen
puh. 050 592 2722
Hämeentie 7, 30100 Forssa
juha.halminen@kolumbus.fi

Tilaushinnat

Vuosikerta 6 numeroa) 40 euroa.
Irttonumerot 8 euroa +
postimaksu.
Osoitteenmuutokset ja tilaukset:
Toimituksen sihteeri Erja Elopuro
puh. 040 537 1799
elopuro@upseeriliitto.fi

Aikakausmedia ry:n jäsen
ISSN 0038-1675

Kansikuva:

Maavoimien perusta on koulu-
tettu jalkaväki – aina valmiina.
Kuva: Puolustusvoimat

97. vuosikerta
Numero 1006

AO-Paino 2022

SOTILASAIKAKAUSLEHTI 06/2022

> SISÄLTÖ

PÄÄKIRJOITUKSET

Miehittämättömät ilma-alukset taistelulukentällä > S. 5

Martti Lehto, päätoimittaja

Pidäkkeen takana ovat sotilaat > S. 7

Ville Viita, puheenjohtaja

EDUNVALVONTA

Virkaehtosopimus on päättymässä > S. 9

Sopimuksen jatkumisesta pyritään sopimaan.

Sotilastehtävien palkkaus ei sovi ESJA-järjestelmään > S. 12

Evp-upseereita rekrytoidaan pääasiassa sotilastehtäviin.

Nato-palvelussuhteen ehdoista neuvotellaan > S. 14

Akava ja JUKO saivat uudet puheenjohtajat > S. 14

Sopimusten karua soveltamista > S. 17

"Työnantajan parhaaksi työntekijöistä välittämättä"

Jäsentutkimuksen vastaukset osoittavat suunnan > S. 18

"Työnantajan parhaaksi työntekijöistä välittämättä"

KOLUMNI

Tutkimus vaatii varoja > S. 13

Aki-Mauri Huhtinen, sotilasprofessori, everstiluutnantti

PALSTAT

Kirjat > S. 20

Jussi Lehmus: Suomen taistelu bolsevismia vastaan
Craig Whitlock: Afganistanin sota – Pentagonin salaiset paperit

Polttopiste > S. 50

Kiinalainen gambiitti

Historia > S. 52

Neuvostolaivasto kylmän sodan valtamerillä

Sotatekniikka > S. 54

Viekö sota tiedettä ja teknologioita oikeasti eteenpäin?

Oskari > S. 57

Jäsen uutisia > S. 59

Maavoimien komentaja Pasi Välimäen haastattelu

Maavoimien kehitystä ohjaavat tuleva Nato-jäsenyys ja opit Ukrainan sodasta.

> s.22

Puolustusvoimien kansainväliset harjoitukset ovat normaalia toimintaa

Vuoden 2023 harjoitukset päätetty.

> s.32

Voimankäyttöä israelilaiseen tapaan

Sotilas Krav Maga -kurssilaisen kokemuksista

> s.34

Lennonopetusta rautaisella kokemuksella

Patria Military Training Ilmavoimien strategisena kumppanina

> s.40

Suomen Valtakunnan Liitto

Vastavoima demokratialle

> s.46

Turvallista yhteistyötä

Tarjoamme ict-palveluja ja -ratkaisuja, jotka auttavat organisaatioita ja yrityksiä rakentamaan tulevaisuutta turvallisesti ja kestävästi.

Ratkaisujemme avulla yhteiskunta pystyy sekä varautumaan vaativiin tilanteisiin ja kyberuhkiin että varmistamaan toimintakykynsä niiden aikana.

Monipuolisen teknologia- ja palvelu-osaamisemme ansiosta asiakkaamme pysyvät aina kehityksen kärjessä.

Rakennetaan turvallista yhteiskuntaa yhdessä.

www.fujitsu.com/fi

Miehittämättömät ilma-alukset muuttavat taistelukenttää

Ensimmäisiä etäohjattuja ilma-aluksia, lentäviä pommeja, käytettiin jo vuonna 1917.

Nykypäivän taistelukentällä miehittämättömien ilma-alusten/droneiden käyttö ja vaikuttavuus ovat lisääntyneet ja niitä käytetään laajasti tiedusteluun, valvontaan, maalinosoitukseen ja voimankäyttöön. Aivan uutta tämä ei ole. Kauko-ohjattu ilma-alus on ollut modernin taistelukentän todellisuutta vuodesta 1917, kun Royal Flying Corps sai käyttöönsä etäohjattavan Ruston Proctor AT -järjestelmän käytettäväksi ohjattuna pommina.

Droneiden käytön painopiste on ollut tiedustelussa. Tiedustelutietoja on käytetty maalien paikantamiseen ja tulenjohtoon, jonka jälkeen kohteet on pyritty lamauttamaan tai tuhoamaan epäsuoralla tulella, ilmaiskuille ja maavoimien operaatioilla. Lisäksi droneilla on saatu reaaliaikaista tietoa tulenkäytön vaikuttavuudesta ja jälkitiedustelulla on voitu varmistaa kohteen tuhoutuminen tai lisävaikuttamisen tarve. Miehittämättömiä ilma-aluksia on käytetty tiedustelun lisäksi maalien varmentamiseen, jolloin on voitu välttää esimerkiksi siviilikohdeiden tuhoaminen.

Ukrainan sodassa aseistettuja droneja on käytetty erilaisiin tuhoamistehtäviin. Ohjuksilla tai ohjautuvilla ammuksilla aseistetuilla droneilla on kyetty tuhoamaan tarkasti pistemäisiä maaleja, myös liikkuvia. Venäjä on käyttänyt ns. kamikaze-droneja Ukrainan kriittistä infrastruktuuria vastaan, joilla on voitu ohjusten lisäksi tuottaa merkittäviä tuhoja.

Droneiden kehitys kiihtyy teknologian halpenemisen myötä. Niiden autonomisuus tulee kasvamaan, jonka hyötynä nähdään turvallisuuden ja luotettavuuden lisääntyminen inhimillisten virhemahdollisuuksien vähenemisen myötä, työkuorman keventyminen, operaationopeuden kasvaminen ja kyky jatkaa toimintaa ilman kommunikatioyhteyksiä. Koordinoidut drone-parvet voivat osaltaan korvata miehitetyillä ilma-aluksilla toteutetut tiedustelu-maalinosoitus-tulenkäyttö-operaatiot. Itsenäisten tehtävien lisäksi miehittämättömiä ja tunkeutumiskykyisiä ilma-aluksia tullaan käyttämään ilmaoperaatioissa osana pommikone- tai hävittäjäosastoa.

Pienimmätkin miehittämättömät ilma-alukset soveltuvat tiedusteluun ja täsmäaseiden maalinosoitustehtäviin. Lisäksi niitä itseään voidaan käyttää aseena, jopa sisätiloissa. Pienillä UAV-järjestelmillä tuotetaan tilannekuvaa suoraan taisteleville joukoille sotilaiden ranteisiin sijoitettaviin näyttölaitteisiin. Toistaiseksi miehittämättömien ilma-alusten roolista on muodostunut enemmän suorituskykyjä täydentävä kuin jonkin tietyn järjestelmän kokonaan korvaava.

Ilmasodan kehityksessä on aina nähty lupaavien teknologioiden ratkaisevan sodankäynnin ongelmia taistelukentällä. Teknologian kehittyessä kohti tätä visiota uusia haasteita ja teknologisia ongelmia ilmenee. Autonomisten järjestelmien eettiset ja moraaliset kysymykset, korkean teknologian kustannukset, poliittiset näkökulmat ja autonomisten operaatioiden johtaminen ovat ratkaistavia haasteita kehitettäessä miehittämättömä sodankäyntiä, jossa maksimoidaan taisteluvoimaa taistelukentällä. ■

Millog

YHDESSÄ PAREMPI JA TURVALLINEN TULEVAISUUS

Lahjoitamme joulutervehdyksiin
varatut rahat Ukrainan hyväksi.

WWW.MILLOG.FI

Ville Viita, everstiluutnantti

Pidäkkeen takana ovat sotilaat

Henkilöstöä tarvitaan lisää tehtäviin kotimaassa ja ulkomailla.

On mukava kuunnella mekanisoitujen joukkojen harjoituksessa, kun suomalainen pataljoonan komentaja antaa käskyjä sujuvasti englanniksi jenkkikomppanian päällikölle. On myös vaikeaa kuulla, kun valmiusyksikön päällikkö ja hänen alaisensa kertovat heidän suorituskyvystään. Osaaminen on kunnossa. Tahto on luja.

Upseeriliitto on kiertänyt viime viikkojen aikana kaikissa puolustushaaroissa. Olemme tavanneet johtoa ja kentän upseereita eri tasoilla. Pidäkettä rakennetaan vauhdilla. Henkilöstö on erittäin motivoitunutta. Upseerilla saattaa olla tänä syksynä kymmenen viikon harjoitusputki. Meidän tehtävämme liitossa ei ole vaikuttaa operatiivisiin asioihin, vaan puhua upseerien palautumisen puolesta.

Liiton tärkeimmät tehtävät tällä hetkellä ovat vaikuttaa työaikalainsäädäntöön, henkilöstön määrään ja Nato-ehtoihin. Kun katsomme vähän eteenpäin, niin työaikaongelma nousee esille myös Nato-Suomessa. Henkilöstöä tarvitaan lisää kansainvälisiin tehtäviin. Nykyisellä sotaharjoituksen ja meripalvelun mallilla ei saavuteta Nato-yhteensopivaa operoivaa organisaatiota. Valmius tar koittaa erityisesti henkilöstön kykyä vastata vasteaikoihin. Kotimaan puolustuksessa se on tuntiluokkaa. Naton joukkorakenteessa päiväluokkaa, mutta operaatioissa ollaankin sitten kiinni pidemmän aikaa.

Puolustusvoimain komentaja otti maanpuolustuskurssien puheessa 7.11. esille henkilöstön tarpeet. Kiitokseni komentaja **Timo Kiviselle**. Erittäin tervetullut avaus. Puolustusvaliokunta on patistanut Puolustusvoimia ja järjestöjä hakemaan ratkaisuja työssäjaksamiseen.

Puolustusvaliokunnan puheenjohtaja **Antti Häkkänen** on esittänyt parlamentaarista työryhmää valmistelemaan asioita myös henkilöstön osalta. Olemme valmiina selvittämään ja työstämään tulevaisuuteen sopivat mallit.

Puolustusministeriön johdolla aloitettiin 30.11. työryhmätyö Nato- ja kansainvälisistä ehdoista. Kiitokseni kansliapäällikkö **Esa Pulkkiselle**. Yhdessä tekeminen on oikea suunta.

En kuittaa moitetta siitä, että liitto tuo esille vain ongelmia. Jääkäripataljoona 27:n perinneyhdistys ja Jääkärisäätiö juhlivat 50 toimintavuotta 26.11. Muistelin samassa yhteydessä meidän edellisiä Jääkäripuheenjohtajiamme.

Jääkärieverstiluutnantti **Lauri Malmbergin** kaudella muutettiin liiton sääntöjä ja uuden kirjauksen mukaan ”Upseeriliitto ajaa jäsenistönsä henkisiä ja taloudellisia etuja”. Eversti **Karl Oeschin** aikana esille nousivat ajatus upseerien äänioikeudesta ja verotuskäytännöstä. Kenraalimajuri **Albert Puro** ma kiitti jäähyväispuheessaan muun muassa siitä, että ”Upseeriliiton työtä alettiin vähitellen ymmärtää myös upseeriston ulkopuolella”.

”MEILLÄ ON TÄRKEÄ TEHTÄVÄ
TUODA ESILLE ONGELMA JA
SIIHEN RATKAISU.”

Kasvu Suomessa jatkuu vahvana

Jo yli 75 vuoden ajan Suomi on ollut Saabille yksi tärkeimmistä yhteistyökumppaneista, ja käytössä olevien tuotteiden kirjo on tänäkin päivänä laaja; ohjuksista, aseista, tutkista ja johtamisjärjestelmistä aina edistyneisiin koulutussimulaattoreihin.

Suomen merivoimien tekemien isojen tilauksien ja suuren maailmanlaajuisen tilauskannan ansiosta olemme kasvaneet voimakkaasti, ja meillä on jatkuva tarve rekrytoida osaavaa henkilöstöä maissa, joissa meillä on merkittävää toimintaa. Strategiamme on toimia "maailmanlaajuisesti, mutta paikallisesti" ja laajentaa tutkimus- ja kehitystyötä maihin, joissa on korkea teknologisen osaamisen taso. Siksi Suomi on yksi maista, joihin jatkossa keskitämme investointejamme ja kasvuaamme.

Lue lisää osoitteessa www.saab.fi

Sopimus on päättymässä

Virkaehtosopimus Keskustasolla pyritään sopimukseen.

ALKUVUODESTA 2022 solmitussa virkaehtosopimuksessa palkankorotukset toteutettiin yleiskorotuksina. Tekstiparannuksiakin tuli: jakso-työn ”kuopat” täyttyivät ja perhevaapaajärjestelmää kehitettiin.

Sopimus on mallia 1 + 1 vuotta ja irtisanottavissa vuoden 2023 alussa. Mikäli sopimuksen toinen vuosi halutaan käyttää, tulee valtionvarainministeriön ja keskusjärjestöjen sopia vuoden 2023 palkankorotusten tasosta 21.12.2022 mennessä.

UPSEERILIITON TAVOITTEENA olleet virastokohtaiset järjestelyvarat ja paikkariippumattoman työn kehittäminen jäivät tyystin toteutumatta.

Jos sopimus irtisanotaan, ovat myös tekstikysymykset jälleen neuvoteltavissa.

KOKONAISUUTENA sopimuskierron on ollut harvinaisen kompleksinen.

Valtio teki edellä kuvatus sopimuksensa alkuvuodesta. Kunta omansa hivenen myöhemmin, jättäen sotealan kuitenkin sopimuksen ulkopuolelle.

Kunnan sopimus syntyi vasta työtaistelujen kautta ja sopimukseen laadittiin perälauta, joka takasi sotealalle myöhemmin mahdollisesti tulevat paremmat korotukset myös muulle kunta-alalle. Sairaanhoidtajien työtaistelut olivat siis jo ennen syyskuussa laadittua potilasturvallisuuslakia erittäin haasteelliset. Sopimus kuitenkin syntyi.

MITÄ TAVOITELLAAN? JUKOn tavoitteena on sopia vuoden 2023 palkankorotusten taso ja käyttää keväällä neuvotellun sopimuksen optiovuosi.

Upseeriliitto on aina ollut mahdollisimman suurien järjestelyvarojen kannalla, kun taas monet muut hakevat vain suurta yleiskorotusta palkansaajien ostovoiman kehittä-

miseksi tai turvaamiseksi. Yleiskorotuksella ei kuitenkaan kehitetä virkaehtosopimuksia.

Vaihtoehtona järjestelyvaran nostamiseksi on esitetty Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen sopimusten erilaista rakennetta muuhun valtionhallintoon verrattuna. Palkankorotusten kokonaismäärän olisi sama, mutta painottuisi voimakkaammin virastoeraan.

OSTOVOIMAN PALAUTUMINEN alkuvuoden 2022 tasolle edellyttäisi valtion palkansaajilla 9,5 prosentin palkankorotusta. On päivänselvää, että tällaista korotusta ei saavuteta ilman työtaistelua.

Jos vuoden 2023 palkankorotukset saadaan sovittua, on oletettavaa, että sopimukseen jää huomattavaa korotuspainetta. Tämä on mahdollista korjata tulevaisuudessa valtion palkkaohjelmalla, joka pyritään neuvottelemaan seuraavaan, mahdollisesti pidempään sopimukseen.

KARI NOUSIAINEN
Neuvottelupäällikkö

14 § Sopimuksen voimassaolo

1 mom.

Tämä sopimus on voimassa 29.2.2024 saakka. Sopimuskausi jatkuu tämän jälkeen vuoden kerrallaan, siltä osin kuin sitä ei jonkun sopimusosapuolen toimesta irtisanota vähintään kuusi viikkoa ennen sopimuskauden tai jatkovuoden päättymistä.

2 mom.

Mikäli sopimuksen 6 §:n neuvotteluissa ei päästä yksimielisyyteen, tämän sopimuksen osapuolilla on oikeus irtisanoa sopimus päättymään 28.2.2023. Irtisanominen on tehtävä viimeistään 14.1.2023.

3 mom.

Virastojen tarkentavien virkaehtosopimusten ja työehtosopimusten määräysten mukaisesti tulevat tämän sopimuksen irtisanomisella samalla myös ne irtisanotuiksi.

> KUUKAUDEN KUVA

Panssarikomentajien iloa

HAMMER22 -HARJOITUKSESSA tapasivat everstiluutnantti **Levi Thompson** (Squadron Commander of the 6th Squadron, 9th U.S. Cavalry, vas.) ja Panssariprikaatin komentaja, eversti **Rainer Kuosmanen** taustallaan yhdysvaltalaiset taistelupanssarivaunut M1 Abrams (vas.) ja M2 Bradley Pohjankankaan ampuma- ja harjoitusalueella Niinisalossa.

KUVA: LEHTIKUVA

Sotilastehtävien palkkaus ei sovi ESJA-järjestelmään

Palkkaus Evp-upseereita rekrytoidaan pääasiassa sotilastehtäviin.

Upseeriliitto ei suosittele alipalkattujen tehtävien vastaanottamista.

TURVALLISUUSTILANTEEN muutoksen johdosta valtionhallinto osoitti Puolustusvoimille taloudellisia lisäresursseja, jotka mahdollistavat jo reserviin siirtyvien tai siirtymässä olevien palkkauksen uudelleen määräaikaisiin virkasuhteisiin 1.4.2022 – 31.12.2023 välisenä aikana.

Evp-upseerit ovat tarttuneet tähän haasteeseen ja rekrytoituneet näihin ns. LTAE22 tehtäviin. Sotilasalan ammattilaisille on ollut kova tarve ja henkilöstöä on saatu onnistuneesti keventämään virassa olevien upseerien työkuormaa.

TEHTÄVIEN PALKKAUS on muodostunut ongelmaksi. Koska rekrytoitujen pakollinen eroamisikä sotilasvirasta on jo täyttynyt, on heidät ollut pakko sijoittaa siviilivirkaan. Näiden siviilitehtävien palkkaus arvioidaan ESJA-palkkausjärjestelmällä. Hoidettavat tehtävät ovat Upseeriliiton tietojen mukaan kuitenkin pääsääntöisesti selkeästi sotilastehtäviä.

ESJA-järjestelmän käyttö siviilien hoitamisiin sotilastehtäviin

Tehtävän määrittäminen keinotekoisesti väärin ja palkan mittaaminen sopimattomalla järjestelmällä vääristää tilannetta.

on osoittautunut ongelmalliseksi. Tehtäväkuvaukset eivät tuota vastaavaa palkkaa, kuin JSA-järjestelmässä.

EPÄKOHTA ON HAVAITTU jo keväällä ja asiasta on pyritty neuvotteluratkaisuun puolustusministeriön ja Pääesikunnan kanssa.

Upseeriliiton esittämät ratkaisuvaihtoehdot on kuitenkin kaikki torjuttu ja nykyistä käytäntöä ei siis muuteta.

ONGELMAA SYVENTÄÄ entisestään se tosiseikka, että Upseeriliitto ei ole ESJA-palkkausjärjestelmän osapuoli. Emme siis toistaiseksi kykene jäsentemme edunvalvontaan arviointiryhmis-

sä emmekä ESJA:n neuvottelupöydässä.

Upseeriliitto ei kuitenkaan jätä jäseniään yksin, eikä muiden liiton edunvalvonnan vastuulle. Liitymisprosessi ESJA järjestelmään on aloitettu.

Mitä tehtävissä palvelevien evp-upseereiden tulisi nyt tehdä? Jos kokee olevansa alipalkatussa tehtävässä, on välittömästi pyydettävä esimieheltä uutta kehityskeskustelua, tehtäväkuvauksen läpikäyntiä sekä uutta suoritusarviointia.

Vain 17 prosentin suoritustaso, johon henkilöstö pakotetaan, ei voi olla todenmukainen.

KARI NOUSIAINEN
Neuvottelupäällikkö

Aki-Mauri Huhtinen
Sotilasprofessori, everstiluutnantti
Maanpuolustuskorkeakoulu

Tutkimus vaatii varoja

Akateeminen rahoitus
sotatieteellisessä tutkimuksessa.

Suomen Akatemian rahoitus yhtenä instrumenttina on yliopistoille Suomessa tärkeää, koska se kertoo rahoituksen saaneen hankkeen korkeasta tieteellisestä potentiaalista. Arviointi rahan saantiin kulkee kovan kansainvälisen raadin läpi. Jokainen akateeminen tutkija mittaa sillä omaa laatuaan.

Puolustusvoimien tutkimus tarvitsee luonnollisesti ulkopuolista rahoitusta, vaikka tutkimuksen toteutus perustuu paljolti toimintamenoihin. Puolustusvoimat on haluttu tutkimuskumppani, ja viime vuosikymmeninä erilaiset rahoituskanavat ovat löytäneet myös Puolustusvoimat.

Erityisesti kehityskaareltaan pitkäkestoiset suurien mittaluokan hankkeet, kuten uusien monitoimihävittäjien HX-hanke, ovat saaneet mukaan korkean tason tutkimuslaitokset, yritykset ja toimijat. Sekä erilaiset maanpuolustuksen säätiöt että teknologia-teollisuus ovat juurtuneet puolustusjärjestelmän tutkimukseen ja kehittämiseen.

Olen toiminut alahankejohtajana Suomen Akatemian hankkeissa noin miljoonan euron edestä, joilla on tuotettu tietoa lähinnä disinformaatioon liittyvistä ilmiöistä. Rahalla on saatu palkattua ulkopuolisia osaavia tutkijoita, koska Maanpuolustuskorkeakoulu osana Puolustusvoimia ei voi tarjota pysyviä virkoja vaadittaville tutkijoille.

Ulkopuolisella rahoituksella on voitu toteuttaa noin kolmivuotisia projekteja. Suomen Akatemian periaatteena on, että tutkimuksen tuotteet ovat kansainvälisissä tieteellisissä julkaisuissa esitettyjä tutkimuspapereita. Haasteena on se, että tutkimuksellisesti laadukasta ja korkeatasoista tutkimusta tuot-

tavat hankkeet kestävät yleensä vähintään viidestä kymmeneen vuotta. Mikäli tutkijat vaihtuvat kolmen tai alle viiden vuoden välein, vie uusien osaajien kasvaminen jälleen muutamia vuosia eikä tutkimuksen laadullinen taso ehdi kasvaa.

Yksi tavoite hankkeilla on Maanpuolustuskorkeakoululla saavutettu: on saatu jalka korkeasti kilpailutetun tieteellisen rahoituksen alueelle ja hankkeissa on opittu työskentelemään muiden yliopistojen osaavien tutkijoiden kanssa.

Organisaatioiden ei kannata ylläpitää prosesseja, joihin ei ole tarvetta tai joilla ei saavuteta vaikuttavuutta. Kun Maanpuolustuskorkeakoulua arvioidaan tieteen tekemisen kentässä, yksi keskeinen kriteeri on tutkimukseen käytetyn kilpailutetun ulkopuolisen rahoituksen määrä. Siksi akateemisen rahoituksen saanti on osa sotatieteellisen tutkimuksen kehittämistä.

Akateemisen rahoituksen hakeminen vie aikaa ja voimavaroja, mikä puolestaan on pois itse tutkimustoiminnasta. Lisäksi mikäli organisaatiolla ei ole tarvetta laajasti akateemisen rahoituksen hakemisen ja tuottamisen koulutetuille osaajille, on ymmärrettävää, että kriittinen tieto voidaan tuottaa toisella tavalla tai hankkia yhteistyökumppaneiden kautta.

Jokainen organisaatio itse tunnistaa sen, millaiseen tietojohdamiseen ja tiedon laatuun se perustaa päätöksentekonsa, toimintansa kehittämisen ja sen ohjaamisen. Näin Puolustusvoimissa juuri tapahtuu.

**"TUTKIMUSPROSESSI EI OLE
ITSETARKOITUS. TUTKIMUKSEN
ON PALVELTAVA SEN TULOSTEN
LOPPUKÄYTTÄJÄÄ."**

Nato-palvelussuhteen ehtojen neuvottelut aloitettu

PUOLUSTUSMINISTERIÖ KUTSUI

30.11.2022 puolustushallinnon henkilöstöjärjestöjen ja Pääesikunnan henkilöstöosaston edustajat valmistelevan työryhmän kokoukseen. Kokouksessa keskusteltiin kansainvälisiin tehtäviin komennettavien henkilöiden etuihin ja kustannusten korvauksiin liittyvistä seikoista.

Kutsun taustalla oli Upseeriliiton jo toukokuussa tekemä neuvottelupyyntö Nato-palvelussuhteen ehtojen sopimisesta. Neuvotteluesitys uudistettiin marraskuun alussa, tällä kertaa JHL:n, Aliupseeriliiton, Päälystöliiton ja Upseeriliiton yhteisenä esityksenä.

NATO LÄHENTÄÄ pohjoismaisia henkilöstöjärjestöjä. Norjan upsee-

Norjalaisten vieraana meiltä olivat Tero Pynnönen ja Petri Soppi.

rijärjestö (BFO) kutsui Suomen ja Ruotsin upseerijärjestöt vierailulle Osloon 29.11.2022. Heidän pääneuvottelijansa johdolla tutustuttiin tarkasti norjalaisten sopimukseen palvelussuhteen ehtoista kansainvälisessä palveluksessa. Ruotsalaisten kollegoiden kanssa totesim-

me, että tämän ajankohtaisempaa ja konkreettisempaa yhteistyötä, emme ole aiemmin tehneet NOA:n (Pohjoismaiset Upseerijärjestöt) lipun alla. Saimme hyvät eväät oman sopimuksemme neuvotteluihin.

PETRI SOPPI
Pääluottamusmies

Ukrainan koulutustuki jatkuu

SUOMI ON OSALLISTUNUT elokuusta lähtien ukrainalaisille annettavaan koulutustukeen Britanniassa. Ensimmäisessä osastossa oli 14 ja marraskuun alkupuolella vaihdetussa toisessa rotaatiossa 11 sotilaskouluttajaa. Toivottavasti ensi vuonna jatkuvaan koulutustukeen saadaan suunnitellut 20 kouluttajaa/osasto.

Briteissä tapahtuvan koulutuksen lisäksi valmistellaan EU-johdosta koulutusoperaatiota. Suomi mitä todennäköisimmin osallistuu myös tähän operaatioon.

Akavan ja JUKOn uudet puheenjohtajat on valittu

LIISA TAKALA

Akavan liittokokous valitsi Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKOn toiminnanjohtaja **Maria Löfgrenin** Akavan puheenjohtajaksi. Hänen puheenjohtajakautensa jatkuu keväällä 2024 pidettävään liittokokoukseen asti.

LEENA KOSKELA

Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKOn puheenjohtajaksi valittiin järjestön syysliittokokouksessa OAJ:n puheenjohtaja **Katarina Murto**. Hänen toimikautensa kestää vuoden 2023 loppuun.

Panssarihaupitsi 155 PSH K9 "Moukari"

155 MM:N PANSSARIHAUPITSIA käytetään operatiiviseen tulenkäyttöön ja yhtymien taistelujen tukemiseen. Ensimmäiset "Moukarit" hankittiin Puolustusvoimille vuonna 2017.

Se on osoittautunut toimintavarmaksi meille sopivaksi asejärjestelmäksi. Maavoimien tulivoimaa se lisää merkittävästi. Viime marraskuussa Suomi teki päätöksen hankkia niitä lisää.

PÄÄÄSE 155 mm:n haupitsi

TULINOPEUS 3 laukausta 15 sekunnissa ja 8 laukausta 60 sekunnissa

TULENALOITUSKYKY Ampumavalmius < 60 sekuntia pysähtymisestä

PITUUS 12,00 m

LEVEYS 3,40 m

KORKEUS 2,73 m

KANTAMA 40+ km

PAINO 47 t

HUIPPUNOPEUS 67 km/h

MOOTTORI 8-sylinterinen, teho 1000 hevosvoimaa

TOIMINTASÄDE 480 km

MIEHISTÖ 5 henkilöä

VALMISTUSMAA Korean tasavalta

PUOLUSTUSVOIMAT

”Teoria ilman käytäntöä on kuollut!”

Sotilasprofessori, eversti **Janne Mäkitalo**: ”Olin etuoikeutettu päästesäni palvelemaan lähes kuusi vuotta operatiotaidon ja taktiikan sotilasprofessorina Maanpuolustuskorkeakoululla. Seuraavassa tehtävässäni pääsen yhdistämään teorian ja praktiikan.”

NÄINÄ PÄIVINÄ ei varmaan ole oikein sopivaa siteerata venäläisiä sotataidon teoreetikkoja ja praktikkoja. Otsikonmukaisen generalissimus **Aleksander Suvorovin** lausuman oikeaan osuvuus on kuitenkin tullut todistetuksi myös Venäjän Ukrainaa vastaan 24.2.2022 aloittamassa oikeudettomassa hyökkäyssodassa. Jos suorituskykyä ei osata hyödyntää muuttuvissa tilanteissa ja soveltaa sotataitoa proaktiivisesti, on tuloksena hengetön ja ponneton toimeenpano.

MAANPUOLUSTUSKORKEAKOULUN Sotataidon laitoksella suomalaisen sotataidon sotilasprofessorina korostin operatiivisen älyn ja taktisen taidon kehittämisen ja käytännön tasolla ilmenemisen merkitystä, en suunnitteluprosessiin suunnattua työpanosta. Prosessi on vain työkalu.

Tätä pragmaattista näkökulmaa aion jalkauttaa myös 1.1.2023 lukien, aloittaessani Maasotakoulun johtajana. Poikkeusolojen suunnittelun dokumentaation on tietenkin

KALLE REIJONEN/PUOLUSTUSVOIMAT

Janne Mäkitalo aloittaa Maasotakoulun johtajana 2023.

oltava kunnossa, mutta papereista on käytävä ilmi suomalaisia olosuhteita hyväksikäyttävän, yllätykseen pyrkivän, salaamisessa ja harhauttamisessa ovelan ja valituksa paikassa ja ajassa itselle edullisessa tilanteessa voimien vaikutuksen keskittävä suomalainen operaatiotaito ja taktiikka.

PÄÄSIN PALVELEMAAN lähes kuusi vuotta operatiotaidon ja taktiikan sotilasprofessorina. Tähän tehtävään tulin kutsutuksi väiteltäni sotatieteiden tohtoriksi, tehtyäni useita post-doc tutkimuksia, palveltuani pataljoonan komentajana, työskenneltäni kolmessa eri esikunnassa operatiivisissa tehtävissä, palveltuani kriisinhallintatehtävissä, toimittuani Maavoimien tutkimuskeskuksen johtajana, toimituani opettajana, pääopettajana ja opetusryhmän johtajana kolmessa sotakoulussa sekä osallistuttuani useisiin kansainvälisiin tutkimusprojekteihin, seminaareihin ja opetustapahtumiin.

Jos minulta kysytään, kannattaako upseeriuran ohella hakea sotatieteiden tohtorin koulutusohjelmaan, niin vastaan: todellakin kannattaa. Olen saanut palvella sellaisissa tehtävissä, joihin en varmaan olisi tullut valituksi ilman sotatieteiden tohtorin tutkintoa. Mutta niihin tehtäviin en olisi päässyt, jos olisin tyytynyt pysyvästi toimimaan sotakoulun opettajana tai tutkijana.

Jos et aika ajoin palvele kentällä, joukkojen parissa, operaatioissa ja operatiivisessa suunnittelussa, et saa riittävästi kokemusta kyetäksesi toiminnassasi yhdistämään teorian ja praktiikan.

UKRAINAN SOTAA olen seurannut, analysoinut ja siitä puhunut ja kirjoittanut jo lähes kymmenen kulkautta ja työ jatkuu Maasotakoulussa. Varmistetut havainnot hyödynnettävistä opeista jalkautetaan koulutukseen ja opetukseen. Venäjän suhteen pidämme pään kylmänä, sydämen lämpimänä mutta ruudin kuivana.

Sopimusten karua soveltamista

Henkilöstö ”Työnantajan parhaaksi työntekijöistä välittämättä.”

Hyvä yhteistoiminta sisältää molemminpuolista joustoa. Sitä jäämme työnantajalta odottamaan.

OLIN POHTIMASSA otsikoita tähän juttuuni, kun eräs korkea-arvoinen ja kokenut jäsenemme kysyi minulta puhelimesta kerrottuaan ensin omasta asiastaan, ”onko nyt ollut havaittavissa muutenkin jollain tavalla tiukkenevaa linjaa työnantajan suunnasta?”

Vastasin ”kyllä”. Niin sitä myönteistä työnantajakuvaa ylläpidetään. Tässä muutama esimerkki.

MUUTON KORVAAMINEN erillään asumisen päätyttyä hajautetun työn takia ennenaikaisesti:

Eräs jäsenemme oli ns. reppuri keskisuomalaisella paikkakunnalla, josta päätyi pandemiahajautuksen takia työnantajan käskystä työskentelemään Etelä-Suomeen lähemmäs kotiaan. Koska hän ei tiennyt tarkemmin hajautuksen jatkumisesta, hän ei luopunut asunnostaan Keski-Suomessa, vaan jatkoi vuokran maksamista käyttämättä asuntoa lähes vuoden ajan.

Kun keväällä 2021 asumisen kustannukset olisivat nousseet noin 500 euroon kuukaudessa kimppa-asunnon asukkaiden vähentyessä, hän luopui asunnostaan pysyvästi ja muutti kotiinsa.

Hajautus jatkui vuoden 2021 loppuun, kunnes hän sai siirron Helsinkiin, ja pystyy käymään töissä

kotoaan käsin. Haettuaan siirron jälkeen muuttoon ja siirtoon liittyvää yhden henkilön muuttorahaa ja muuttokustannusten korvauksia vuokra-asunnosta luopumisen jälkeisestä muutosta, hän sai työnantajalta kielteisen ratkaisun.

Tapaukseen liittyy työnantajan kanssa pandemia-aikana sovitut ehdot siitä, että mikäli perheestään erillään asuvat luopuivat hajautuksen vuoksi asunnoistaan, ja palasivat niihin takaisin, he olivat palattuaan oikeutettuja perheestään erillään asuvien virkamiesten erityiskorvauksiin ja matkakustannusten korvauksiin niiden matkojen osalta, jotka olivat vielä käyttämättä.

Kyseisen virkamiehen syyksi laitettiin tässä siis ilmeisesti se, ettei hajautus ehtinyt päättyä ennen hänen siirtoaan muualle.

VALMIUTTA JA VARALLAOLOA voidaan harjoittaa monella eri tavalla. Eräässä maavoimien joukko-osastossa hälytettiin henkilöstöä puhelinsitoilla töihin virka-ajan ulkopuolella.

Asianmukaisesti kyseisistä hälytyksistä maksettiin hälytysrahat hälytyksen kohteena olleille eri henkilöstöryhmiin kuuluneille henkilöille.

Jälkikäteen työnantaja kuitenkin perui hälytysrahojen maksamisen,

ja ne perittiin takaisin. Hämmästyksistä herättää se, että millä perusteilla voidaan jälkikäteen kiistää täysin pätevin perustein maksetun hälytysrahan maksaminen? Toinen henkilöstöjärjestö on tätä kirjoitettaessa vienyt tapauksen erimielisyyksikäsittelyyn PEHENKOS:n kanssa. Erimieliseksi jäätyään se on etenemässä työtuo- mioistuimeen.

Odotamme mielenkiinnolla työtuo- mioistuimen ratkaisua.

EDELLÄ MAINITUT ja useat muut esimerkit herättävät epäilyn työnantajahon aitoon halukkuuteen toimia yhdessä henkilöstöjärjestöjen kanssa. Säästäminen ihmisten selkänahoista keinolla millä hyvänsä ei ole oikea tapa huolehtia henkilöstöstä, siitä kalleimmasta voimavarasta.

Kalustoon voidaan vallitsevan kansainvälisen tilanteen vuoksi sijoittaa useita miljardeja, mutta mikäli samalla ei huolehdi sitä käyttävän henkilöstön riittävästä määrästä ja työssä jaksamisesta, jää kaluston käyttöarvo verraten matalaksi.

JÄRJESTÖNÄ OLEMME edelleen valmiita kehittämään kaikkia palvelussuhteen ehtoja yhdessä työnantajan kanssa.

TERO PYNNÖNEN
Pääluottamusmies

Jäsenet osoittavat suunnan

Jäsentutkimus Laaja kysely tehdään aina liittokokouskausittain.

NYT JÄSENKYSELY TEHTIIN keskimäisenä liittovaltuustokauden vuotena, jotta sitä voidaan hyödyntää myös tulevan liittokokouskauden valmistelussa, etenkin strategian ja toimintalinjojen tarkastelussa.

JÄSENKYSELYN RAKENNE muodostui seuraavista kokonaisuuksista:

1. Upseeriliitto edunvalvojana ja jäsenistönsä edustajana
2. Jäsenyys Upseeriliitossa
3. Strategia – tulevaisuus -mihin Upseeriliiton tulee keskittyä

SIDOSRYHMILLE tehdyllä kyselyllä haluttiin selvittää yhteistoimintaosa-puolten käsitystä Upseeriliitosta.

MITÄ MIELTÄ JÄSENET OVAT? Jäsenkyselyt ovat Upseeriliiton keskeinen työkalu toiminnan palautteena ja suuntaviivojen antajana.

Jäsenen suora palaute on äärimmäisen tärkeä tekijä. Upseeriliiton hallituksessa on esiintynyt jo

pidemmän aikaa kiinnostus erityisesti nuorempien upseerien intresseihin. Sitä analysointia tehdään erityisesti liiton strategian tarkastamiseen liittyen.

Kysymyksistä osa haastoi jäsenistön antamaan palautetta liiton nykymenosta ja tekemisestä. Voidaan todeta, että jäsenistö antaa tukensa liiton edunvalvontatyölle. Se on kaiken toiminnan perusta Upseeriliiton liittovaltuustolle, liiton hallitukselle sekä toimiston palkatulle henkilöstölle ja pääluottamusmiehille.

Upseeriliiton strategiassa vaikuttamisen halutaan olevan asiantuntevaa, vakuuttavaa sekä rakentavaa.

Suurin osa vastaajista arvioi Upseeriliiton tyylin olevan asiallista ja sopivan kantaa ottavaa.

Upseeriliitto on edunvalvontajärjestö, joka ajaa jäsenistönsä etuja laaja-alaisesti osana neuvottelujärjestö JUKOa sekä keskusjärjestö Akavaa.

KOTIMAAN TEHTÄVISSÄ upseerit kokevat tärkeimmiksi vaikuttamiskohteiksi:

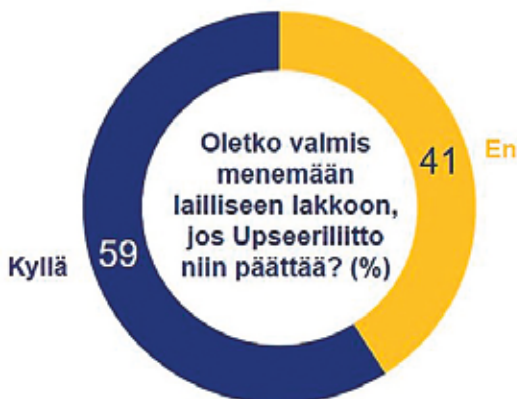
1. Jaksamisen ja työhyvinvoinnin
2. Henkilöstömäärän
3. Työajan ja joustavat työaika-muodot

Kyseiset asiat ovat samat, kuin Upseeriliiton ajankohtaiset kärkihankkeet. Kysymys onkin, millaisia tuloksia näissä asioissa saadaan Puolustusvoimissa ja erityisesti millaisella aikataululla.

Saadun palautteen perusteella ongelmia ei voi haudata, vaan työtä niiden edistämiseksi tulee jatkaa.

ULKOMAAN TEHTÄVIEN osalta Upseeriliitto on pitänyt esillä tarpeen käsitellä Nato palvelussuhteen ehtoja. Jäsenet vastasivat, Nato sekä perheen ja puolison asema on tärkein. Lähes yhtä tärkeä asia on kehittää esimerkiksi Naton palvelussuhteen ehtoja.

Käsijarru olisi nyt saatava pois päältä, jotta upseerit saadaan tehtäviin myös alkuhuumen jälkeen.

Jokaisessa laajassa jäsenkyselyssä on kysytty myös jäsenen kantaa erilaisiin painostus- ja työtaistelutoimiin. Jäsenistöstä valtaosa on valmis jopa lakkoon, mikäli Upseeriliitto näkee sen tarpeelliseksi vaikuttamistoksi.

Yleisesti upseerit eivät ole lakkoharkin henkilöstöryhmä valtakunnassa, mutta edunvalvontatyön uskottavuus mitataan kyvykkyydellä lailliseen painostustoimeen, myös lakkoon.

TYÖAIKASUOJELUN kehittäminen ei ole edennyt nykyisen eduskuntakauden aikana. Sen osalta näyttää siltä, että poliittinen tahto on typtynyt virkamiesten vastustukseen ja poliitikkojen rukkaset ovat tippuneet.

Upseerit eivät halua antaa periksi asiassa. Se tulee säilymään tulevien vuosien toimintalinjoissa, kunnes asia saadaan maaliin. Myös kansainväliset tehtävät ovat jäsenistön palautteessa erittäin korkeassa prioriteetissa. Liiton onkin vastattava haasteeseen myös tulevalla liittokokouskaudella.

SOTILASAIKAKAUSLEHDEN ja uusi-
tun jäsenkirjeen merkitys nousee korkeammalle verrattuna sosiaalisen median kanaviin.

Lehden uudistaminen sekä jäsenkirjeen säännöllinen ilmestyminen ovat palautteen perusteella merkittäviä jäsenpalveluun tehtyä kehittämistä.

KOTISIVUJEN JÄSENSIVUILLE kirjautumalla voit lukea lisää jäsentutkimuksesta ja muita tärkeitä jäsenuutisia.

MIKA YLÖNEN
Edunvalvontapäällikkö

Viestintäkonsepti toimii, viestintä vastaa jäsenten tarpeisiin.

Eduskuntavaalit ja tuleva hallitusohjelma

EDUNVALVONTAJÄRJESTÖN OIKEUS on pyrkiä vaikuttamaan siihen, kuinka lainsäätävä, eduskunta, tekee työtään.

On tunnustettava pettymys siihen, kuinka nykyisellä hallitusohjelmakaudella Upseeriliiton tavoite, Puolustusvoimien työaikalaki, on hautautunut hiljaisuuden mereen.

PALVELUSSUHTEN EHDOT on saatava ajoissa kuntoon Suomen liittyessä Natoon.

Upseeriliitto on ajanut henkilöstöjärjestöt sisältävää työryhmää valmistelemaan Nato-jäsenyyden komento- ja joukkorakenteen tehtävien palvelussuhteen ehtoja.

Emme halua, että komentorakenteeseen lähdetäisiin virkamatkalle tai komennukselle vajain ehdoin. Tuomme näkemyksemme puolustusministeriön johtamalle työryhmälle. Keskeistä on huoleh-

Upseeriliiton hallitusohjelman kärjet Puolustusvoimien valmiuden ja toiminnan tason turvaamiseksi

1 Uudistetaan Puolustusvoimien työaikalainsäädäntö vastaamaan lisääntyvää työkuormaa epävarmassa turvallisuustilanteessa.

2 Lisätään Puolustusvoimien henkilöstön määrää tuhannella, joista viisisataa on upseereita.

3 Rakennetaan pitkän aikavälin henkilöstöohjelma ja otetaan järjestöt mukaan sen valmisteluun.

tia siitä, että työnantajan rekrytointi onnistuu ja ansiotaso on riittävä.

Myös perheen ja puolison asema on turvattava sekä taloudellisesti, että tapaamismatkojen osalta. On selvää, että virkamies voi lähteä kerran uutuuden viehätystä, mutta ei toista kertaa, mikäli ehdot ovat huonot.

Nykyiset komennettujen ehdot ovat riittämättömät eivätkä myöskään nykyiset lähetettyjen ehdot

toimi Natossa. Tämä on sotilaille kokonaan uusi työkenttä, jollaista ei ole ollut tähän saakka.

USKOMME TYÖNANTAJAN haluun laatia sellaiset palvelussuhteen ehdot, että virkamies perheineen tuntee olonsa turvatuksi.

Ei ole kenenkään etu, että asia jätetään puolitiehen.

MIKA YLÖNEN
Edunvalvontapäällikkö

Suomalais-saksalaista propagandayhteistyötä

HISTORIAN HARRASTAJA Jussi Lehmuksen löydöt isoisaisänsä, eversti **Kalle Lehmuksen** jo tuhotuksi uskotusta arkistosta jatkuvat. Tänä vuonna ilmestyi ainutlaatuisen, alkujaan Volk und Reich Verlagin pyynnöstä vuodesta 1943 alkaen koottu kokoelma Suomen taistelu bolsevismia vastaan. Sen ilmestyminen estettiin lopulta Suomen sensuuriviranomaisten toimesta vuonna 1944.

Suomen taistelu bolsevismia vastaan -teoksen tekee ainutlaatuiseksi se, että kyseessä on saksalaisten aloitteesta varsin myöhäisessä jatkosodan vaiheessa käynnistetty hanke, jonka olemassaolosta ei sodan jälkeen ole tiedetty.

Hankkeen ainutlaatuisuutta korostaa myös, että suomalaisessa sotapropagandassa pyrittiin jatkosodan aikana johdonmukaisesti pitämään etäisyyttä saksalaisiin. Saksalaiskustantamon julkaisupyyntöön suostuminen vielä vuonna 1943 saa epäilemään, oliko teosta alkujaankaan tarkoitus päästää julki, vai oliko kyseessä vain pyrkimys pitää saksalaiset tyytyväisinä. Tämän kysymyksen nostavat teksteissään esille niin Jussi Lehmus kuin teoksen ”kummeina” toimineet **Helena Pilke**, **Lasse Lehtinen** ja **Pekka Visuri**.

Vaikka aineisto ei ilmeisesti ole säilynyt täydellisenä on teoksen kokonaiskuvan rekonstruointi onnistunut. Kirja noudattelee alkupe räiselle kokonaisuudelle suunniteltua rakennetta. Teoksen avaa Moskovan rauhassa 1940 menetetyn

”Lukija saa katsauksen sodanaikaisen tiedotustyön kulissien taakse.”

alueen takaisinvaltausta käsittelevä osio, sitten siirrytään käsittelemään Itä-Karjalan valtausta.

Tämän jälkeen on vuorossa Petamon ja Sallan suunnan erämaataisteluiden kuvaus. Kronologista alkuosaa seuraa merisotaa käsittelevä osio, sitä puolestaan talven ja kevään 1942 taisteluista käsittelevä osio.

Teoksen päättää ilmasotaan keskittyvä osio. Vaihtelu kronologisen ja temaattisen esittämistavan välillä lienee tarkoitettu palvelemaan sitä, että saksalainen yleisö löytäisi teoksesta heille tuttuja asioita: saksalaisjoukot taistelivat jatkosodassa suomalaisten rinnalla nimenomaan pohjoisen erämaissa.

Jos nyt julkaistua teosta vertaa jatkosodan aikana ilmestyneisiin teoksiin, silmiinpistävän ero on juuri saksalaisten kanssa tehdyn yhteistyön eri muotojen korostuminen.

Monilukuisen kirjoittajajoukon johdosta teoksen tyyli ei ole yhtenäinen. Joukkoon mahtuu niin erämaamaisemien kauneuden maalailua kuin sotapäiväkirjamaisen niukkaa, kuivahkoa kuvausta taistelutoimien etenemisestä. Yhteistä teksteille on usko sodan

Jussi Lehmus (toim.):
Suomen taistelu
bolsevismia vastaan
Docendo 2022,
496 sivua,
ISBN: 9789523823983.

voittoisaan loppuun ja Suomen suureen tulevaisuuteen.

Lehmuksen toimitustyö mahdollistaa lukijalle katsauksen sodanaikaisen tiedotustyön kulissien taakse: useimpiin teksteihin on liitetty kirjoittajan aikanaan saama toimeksianto. Teokseen on liitetty myös majuri **Olavi Valtosen** aikanaan käsikirjoituksesta antama lausunto.

Jussi Lehmus on tehnyt kulttuuriteon tuomalla julkisuuteen jatkosodan propagandakoneiston tähän mennessä tuntemattoman tuotoksen. Teoksen arvoa lisää onnistuneesti käyty dialogi sotahistorian nykytutkimuksen kanssa. Kokonaisuudessaan teos on tasapainoinen ja ajankuvana mielenkiintoinen.

OLLI KLEEMOLA

Afganistanin sodan analyysiä

SOTAA EI VOI VOITTAA, jos ei tunne vihollista, näin voisi kiteyttää sen sanoman, jonka **Craig Whitlock** tuo esiin kirjassaan Afganistanin sota.

Ajallisesti kirja päättyy vuoden 2021 huhtikuuhun, jolloin presidentti **Joe Biden** ilmoitti, että Yhdysvallat vetää joukkonsa Afganistanista syksyyn 2021 mennessä. Kirjassa ei siten ole kuvausta joukkojen osin kaoottisesta poistumisesta maasta. Craig Whitlock on Washington Postin tutkiva journalisti, joka on ollut kolme kertaa ehdolla Pulitzer-journalistipalkinnon saajaksi.

Kirjan aineisto perustuu Yhdysvaltain hallinnon arkistodokumentteihin Afganistanin sodan ajalta. Siinä käydään läpi kolmen presidentin ja 20 vuoden aika Yhdysvaltain toiminnasta Afganistanissa.

Kolme päivää syyskuun 11. päivän iskujen jälkeen kongressi hyväksyi lain, joka valtuutti presidentti **George W. Bushin** hallinnon aloittamaan sodan terroristijärjestö al-Qaidaa vastaan ja kaikkia sitä suojelevia valtioita vastaan. Päätoista tutkivat sekä NATO että YK:n turvallisuusneuvosto. Kohteeksi tuli Afganistan ja sen Taleban-hallinto, joka suojeli al-Qaidan johtajaa Osama bin Ladenia.

Perusta ja oikeutus oli vahva mutta ongelmaksi muodostui se, että Yhdysvalloilla ei ollut selkeää exit-suunnitelmaa ts. milloin tehtävä olisi tullut suoritetuksi tai mikä tehtävä oikeastaan oli.

Vuonna 2016 kirjoittaja kuuli liittovaltion viraston (Afganistanin jälle

misto, SIGAR) tehneen laajoja haastatteluja, joiden avulla mm. pyrittiin selvittämään, mikä meni pieleen.

Whitlockilta kului kolme vuotta saada aineisto käsiinsä. Se sisälsi kaunistelemattomia mielipiteitä siitä, miksi kaikki ei mennyt niin kuin ajateltiin ja miksi julkinen tiedottaminen poikkesi niin paljon todellisista tapahtumista Afganistanissa. Kirjassa on myös muita aineistoja kuten esimerkiksi puolustusministeri **Donald Rumsfeldin** "lumihuuta-leiksi" kutsuttuja muistioita.

Hyvin monet pitivät suurimpana virheenä sitä, että operaatiolta puuttui johdonmukainen strateginen suunnitelma niin sotilaallisten toimien kuin siviilihallinnon uudistamisen osalta. Laskelmaa sodan kustannuksista ei ole vielä julkistettu, mutta arvion mukaan se on yli tuhat miljardia dollaria.

Kirja kuvaa haastatteluaineistoihin perustuen, kuinka Bushin, **Obaman** ja **Trumpin** hallinnot vuodesta toiseen lähettivät yhä enemmän joukkoja ja rahaa Afganistaniin väittäen voittavansa, vaikka todellisuudessa kunnollista suunnitelmaa ei ollut olemassakaan. Presidentin hallinto ja Puolustusministeriö havaitsivat varsin nopeasti, että korruptoitunut afgaanihallinto teki mahdottomaksi rakentaa uutta demokraattista yhteiskuntaa.

Operaatiossa onnistuttiin vain osaksi. **Osama bin Laden** eliminointiin ja Taleban menetti valtansa osassa maata, mutta kykeni tekemään sissioperaatioita ja itsemurhaiskuja amerikkalaiskohteita vastaan. Kirja

Craig Whitlock:

Afganistanin sota – Pentagonin salaiset paperit
Suomentanut Kyösti Karvonen,
Docendo 2022,
432 sivua,
ISBN: 9789523822108

kertoo siitä, että sotilasoperaatioiden toteuttaminen toimi ja samoin Taleban hallinnon syrjäyttäminen Kabullissa, mutta rahalla ja aseilla ei voitu yhteiskuntaa muuttaa.

Kirjassa näkyy kirjoittajan toimitajatausta. Hän vahvasti esiin sen, että julkisuuteen annettiin aivan väärä kuva sotilaallisesta ja poliittisesta tilanteesta Afganistanissa. Tietoisesti jätettiin kertomatta, missä oikeasti mentiin.

Kirjan suomenkielisen painoksen loppusanoissa Maanpuolustuskorkeakoulun apulaissotilasprofessori **Antti Paronen** toteaa osuvasti: "Jälkiviisaasti voitaneenkin todeta Yhdysvaltojen ja lännen yrittäneen rakentaa Afganistaniin ihanneyhteiskuntaa, parhaaseensa pyrkien, mutta ottamatta huomioon maan kulttuurisia perinteitä ja epäonnistuen tässä työssä."

MARTTI LEHTO

Maavoimat

"Valmiutta joka hetki."

Maavoimien komentaja kenraaliluutnantti **Pasi Välimäki** kertoo Maavoimien nykytilasta ja Nato-jäsenyyden vaikutuksista.

TEKSTI MARTTI LEHTO

Todellista valmiutta on se, että saadaan joukot perustettua, kalusto hajautettua ja ryhmitettyä ne oikeaan asemaan.

"MAAVOIMIEN KEHITYSTÄ
OHJAAVAT MUUTOKSET
YMPÄRILLÄMME, KUTEN
NATO-JÄSENYYS JA OPIT
UKRAINAN SODASTA."

Maavoimien komentajaa haastateltiin 14.11.2022 Upseeritalolla Katajanokalla. Haastattelun komentaja aloittaa analysoimalla Maavoimien toimintaa neljästä näkökulmasta. Hän jakaa Maavoimien toiminnan neljään peruspilariin, ABCD-linjaan.

A. Toiminnan perusta

Varusmies- ja reserviläiskoulutus sekä kyky käskyjen mukaiseen valmiuden säätelyyn on Maavoimien komentajan mukaan toiminnan perusta.

Varusmiehiltä ja reserviläisiltä saatava palaute kertoo, miten Maavoimilla menee. "Tämä luottamus on ansaittava aina saapumiserä ja kertausharjoitus kerrallaan ja tekemisen kautta. Perustaan kuuluu myös kustannustietoisuus eli meidän tulee tarkkaan harkita, mikä on kustannustehokasta. Tätä tarkastellaan suorituskyvyn näkökulmasta. Esimerkiksi LEKA-harjoitus, yli 4000 henkeä mekanisoituja joukkoja ei ole halpa, mutta se tulee toteuttaa siten, että se kustannustehokkaasti tuottaa suorituskkyä ja vaikuttavuutta.

PASI VÄLIMÄKI

SYNTYNYT 1.9.1965

MAAVOIMIEN KOMENTAJA

Kenraaliluutnantti

Maavoimien komentajaksi 1. tammikuuta 2022 Puolustusvoimien operaatiopäällikön tehtävästä. Karjalan prikaatin komentajana hän oli 2017–2019. Taustaltaan hän on viestiupseeri. Uransa aikana hän on suuntautunut myös tiedusteluun ja elektroniseen sodankäyntiin.

Ulkomaan palvelusta mm. sotilastarkkailijana entisessä Jugoslaviassa 1995–1996, KFOR-operaatiossa 2005, yhteysupseerina US Joint Forces Command:ssa Yhdysvalloissa 2003–2005 ja apulaisoperaatiopäällikkönä ISAF-operaatiossa Afganistanissa 2012.

Opiskelua ulkomailla mm. Staff Officers Joint Electronic Warfare -kurssi Iso-Britanniassa, United Nations Staff Officer -kurssi Ruotsissa 1999, Command and Staff -kurssi US Marine Corps:ssa Yhdysvalloissa 2005 ja National War College:ssa Yhdysvalloissa 2015–2016.

Harjoituksessa tehdyt tarkastukset osoittivat, että tapamme käyttää raskasta kalustoa, jalkaväkeä ja tulivoimaa sekä kaikkien aselajien yhteistoimintaa, toteutuu merkityksellisenä.”

B. Suorituskyvyn rakentaminen

Puolustuskyvyn vahventamiseen Puolustusvoimat sai lisärahoitusta seuraavalle kehyskaudelle. Komentajan mukaan tämä pitää sisällään myös henkilöstömäärän kasvattamisen. Suorituskyvyn kehittäminen, valmiuden ylläpito, uudet hankinnat, kaluston ylläpito ja varastointi sekä koulutus vatti lisää henkilöstöä.

”Olemme onnistuneet rekrytoimaan hyvin uutta henkilöstöä myös reservistä. Näin olemme saaneet osajia hoitamaan suunnittelutehtävien lisäksi myös tehtäviä kentällä lähtien varastoista ja päätyen perus- ja joukkoyksiköihin. Samalla on voitu osin paikata aikaisempien vuosien supistusten takia tullutta henkilöstövajasta.”

C. Maavoimat 2025

”Maavoimien kehitystä ohjaavat muutokset ympärillämme, kuten Nato-jäsenyys ja opit Ukrainan sodasta”, komentaja sanoo. ”Ilmavoimille tuleva F-35

vaikuttaa myös maavoimiin. Nyt suunnitellaan, millainen on tulevaisuuden Combined Arms Operation. Enää ei ole kysymys siitä, miten yhtymä taistelee yksinään, vaan meidän on nähtävä, kuinka yhteis- ja maaoperaatiot toteutetaan Suomessa liittokunnan jäsenenä yhdessä liittolaisten kanssa.”

”Puolustusselonteossa mainittu paikallispuolustuksen uudistus on käynnissä. Maakuntakomppaniat ovat todella hyvässä iskussa. Niitä voidaan käyttää laajemminkin, eikä vain ’kiväärikomppanian’ virka-aputehtävissä.

Minulle paikallispuolustus merkitsee sitä, että ongelmat, haasteet ja taistelut pyritään ensisijaisesti ratkaisemaan paikallisesti ottaen huomioon kaikki käytettävissä olevat voimavarat. Tähän tulee vielä kytkeä mukaan toiminta liittolaisten kanssa. Jatkossa kehittämisessä tulee ottaa huomioon myös sekä Artikla 3:n että Artikla 5:n velvoitteet.”

D. Maavoimat 2030-luvulla

Komentajan mukaan Maavoimia on kehitetty ja kehitetään systemaattisesti. Siihen saadaan perusteita aseiden ja asejärjestelmien elinkaaren näkökulmasta. Esimerkiksi taistelupanssarivaunujen osalta tulee jatkossa päätettäväksi, päivitetäänkö ne tai luovutaanko niistä vai korvataanko ne. Asejärjestelmi-

Maavoimien mekanisoidussa Hammer 22 -harjoituksessa oli mukana noin 4100 henkilöä, joista yli puolet reserviläisiä. Niinialosssa oli mukana myös joukkoja Yhdysvaltain maavoimista.

PUOLUSTUSVOIMAT

en elinkaaren hallinta tuo asiat systemaattisesti päätettäväksi.

”Naton Artikla 3:n pohjalta suomalaiset puolustavat Suomea edelleen. Mutta tässä tapahtuu kulttuurin muutos. Suomenlinnan Kuninkaanportissa on vapaasti suomennettuna teksti: ’Jälkimaailma, seiso täällä omalla pohjallasi äläkä luota vieraan apuun’. Tässä on meidän kulttuurinmuutoksemme: ’With Allies within the Alliance’. Me emme ulkoista puolustustamme, teemme sen osana liittokuntaa. Näen tämän positiivisena muutoksena kuten oli EU-jäsenyys. Me kannamme vastuun maamme turvallisuudesta yhdessä liittolaistemme kanssa.”

Komentajan mielestä luottamus liittokunnassa rakentuu tekemisen kautta. ”Kansainväliset harjoitukset eivät ole vain yhden – kahden viikon yhteisiä harjoituksia. Britit olivat täällä kaksi kuukautta. Kansainväliset kumppanimme arvioivat, että Suomi tulee olemaan suorituskyvyn tuottaja Natossa. Tämän tekemisen kautta syntyy molemminpuolinen luottamus. Näiden pohjalta rakennetaan 2030-luvun Maavoimia.”

Henkilöstön jaksamisesta on huolehdittava

Maavoimien komentaja kantaa huolta henkilöstön jaksamisesta. ”Olen velvoittanut joukko-osaston komentajia käymään säännöllisesti kentällä ylläpitä-

”JOHTAJAN TULEE TUNNISTAA VÄSYMISEN OIREET ENNEN KUIN UUPUMINEN TODELLA ISKEE PÄÄLLE. ESIMIESTYÖN TEHTÄVÄ ON KEVENTÄÄ ALAISTEN TAAKKAA JA SANOA: TÄMÄ RIITTÄÄ.”

mässä tuntumaa siitä, miten henkilöstö jaksaa. Heidän, kuten kaikkien esimiesasemassa olevien tehtävänä on auttaa alaisiaan töiden priorisoinnissa. Johtajan tehtävä on ohjata ja kertoa ’tämä riittää’ tai ’tehdäänpä näin’.”

”Johtajan tulee tunnistaa väsymisen oireet, ennen kuin uupuminen todella iskee päälle. Hänen tulee olla kentällä mukana. Viime kesän harjoitukset olivat haastavia, mutta lopputulema oli, että ne olivat voimaannuttava juttu. Kävin lähes kaikissa harjoitusjoukoissa ja henki oli sama kaikkialla. Se oli aikaan sopiva ja opetti vähän meistä itsestämme, vähän kollegoista ja vähän siitä ajasta, jossa elämme ja miten tätä työtä pitää tehdä jatkossa.”

Komentajan mukaan myös kertausharjoitusten järjestäminen syö energiaa. ”Siksi meillä on kehitettävää niiden järjestelyissä. Selkeä apu on Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen aktiivikouluttajien ja -reserviläisten käyttö kouluttajaresurssina. Meidän on annettava lisää koulutusvastuuta reserviläisille – reserviläinen kouluttaa reserviläistä. Näin tapahtuisi kriisitilanteessakin. On selvää, että työ- ja palvelusturvallisuudesta tulee huolehtia hyvin.”

”Meidän henkilökuntamme ammattitietä ja itse asetettu vaatimustaso ovat korkealla tasolla, mikä osaltaan varmaan aiheuttaa riittämättömyyden tunnetta omaan panokseen ja käytettävissä olevaan aikaan. Halutaan suoriutua viimeisen päälle, mutta joskus ’good enough’ on riittävä. Tämä on esimiesten tehtävä. Esimiestyön tehtävä on keventää alaisten taakkaa ja sanoa: tämä riittää.”

Ukraina opettaa

Komentajan mukaan Ukrainan sodasta tähän mennessä saadut havainnot ovat pitkälti vahvistaneet,

PUOLUSTUSVOIMAT

Norjan järjestämässä Cold Response 2022 -harjoituksessa suomalaiset ja ruotsalaiset joukot olivat mukana Nato-joukkojen talviharjoituksessa Pohjois-Norjassa. Yhteistyö sujui hyvin.

että Maavoimissa perusasiat ovat kunnossa. ”Havainnot Ukrainan sodasta, siitä mitä pitäisi tehdä, löytyvät kyllä meidän koulutusohjeistamme: naamiointi, ilmasuojelu, linnoittaminen jne. Mutta tarkastamme havaintojen perusteella, ovatko ohjeet kaikilta osin kurantteja.”

”Laajempien oppien saamiseksi tarvitsemme lisää tietoja mm. toimijoiden alkuperäisistä suunnitelmista. Onko se, mitä olemme nähneet operatiivis-strategisen suunnittelun tulosta vai tilanteen ja olosuhteiden mukaista toimintaa eli menestyksen häikäilemätöntä hyväksikäyttöä. Tämä vaatii pidemmän ajan analysointia ja tiedonvaihtoa primäärilähteiden kanssa.”

Maavoimien valmius

Komentajan mukaan Maavoimissa havaittiin vuoden 2014 Krimin valtauksen jälkeen tarve valmiuden kehittämiseen. ”Tämän perusteella rakensimme valmiusyksiköt (valmiuspataljoonat). Järjestelmää on kehitetty sen jälkeen suunnitelmallisesti siten, että meillä on nyt sekä valmiusyksikkö- että valmiuosastotoiminnan vaatimuksia ja kokoonpanoja.

On muistettava, että saamme nopeasti reservimme aktivoitua valmiudellisiin kertausharjoituksiin ja kutsuttua sitä palvelukseen. Valmiutta ei ole vain nopeus lähteä varuskunnasta johonkin, vaan se, et-

tä saadaa materiaali hajautettua, joukot perustettua ja ryhmitettyä sellaisella tavalla, joka on meille edullinen.”

Nato tuo urakiertoon uusia tehtäviä

Komentajan näkemyksen mukaan ”Juuri tällä hetkellä meillä on enemmän kysymyksiä kuin vastauksia liittyen henkilöstön tehtäviin, aikautukseen ja lukumääriin: nämä asiat tarkentuvat jatkosuunnittelun aikana. Pääesikunnassa tehdään hyvin systemaattista työtä liittoutumiseen liittyen. Meidän kannattaa huolellisesti aikauttaa oma tekemisemme ja kannanotomme siihen, miten Nato kehittyy.

Kansalliseen edustustoon, toimistoihin, komentorakenteeseen, virastoihin, joukkorakenteeseen tulee eri henkilöstöryhmien edustajia. Nato edellyttää, että sotilashenkilöstö jakaantuu siten, että noin 70 prosenttia on upseereita ja 30 prosenttia aliupseereita. Tämä tarkoittaa, että tulevaisuudessa suomalaisen upseerin normaaliin urakiertoon kuuluu palvelus erilaisissa Nato-rakenteissa kotimaassa tai ulkomailla tavalla tai toisella. Pääosa tehtävistä on esiuupseeri- ja yleisesikuntaupseeritehtäviä, mutta tehtäviä on niin varttuneemmille kuin nuoremmille upseereille.

Komentaja toivoo, että nämä tehtävät nähdään mahdollisuuksina upseerin urakierrossa ja oman

ammattitaidon rakentamisessa ja ylläpitämisessä. ”Ne ovat oleellinen osa upseerin palvelusuraa. Näkymä on se, että kansainväliset tehtävät koskettavat yhä useampia upseereita, myös nuoria upseereita.”

Hänen mukaansa suomalainen upseeri on hyvin osaava ja ammattitaitoinen kansainvälisiin tehtäviin, mutta kielitaitoa tulee kehittää. ”Puhua osaamme hyvin, mutta kansainvälisissä esikunnissa tehdään kirjallisia tuotteita, joissa jokainen sana merkitsee. Näin on tietysti kotimaassakin, mutta meidän tulee osata tuottaa englanniksi sellaista tekstiä, jossa tunnetaan jokaisen sanan merkitys oikein.”

Upseerin urapolku on muutoksessa

Komentajan mukaan henkilöstötarpeeseen ja muutoksiin vaikuttavat kansainvälisten tehtävien lisääntyminen, opistoupseeripoistuma ja eläkkeelle siirtymisen myöhentyminen.

”Tämä tarkoittaa sitä, että upseeri on tehtävässä nykyistä pidempään. Mielestäni ainakin kolme vuotta olisi hyvä toimia kussakin tehtävässä eli toisen palvelusvuoden lopulla voisi alkaa miettimään seuraavaa tehtävää. Muutos tarkoittaa myös sitä, että siirrot ylempiin tehtäviin hidastuvat ja osa siirroista tapahtuu saman vaativuusluokan tehtäviin. Palvelu pidempään samassa tehtävässä suo upseerille mahdollisuuden antaa osaajana enemmän, kuin se,

”TULEVAISUUDESSA UPSEERIN NORMAALIIN URAKIERTOON KUULUU PALVELUS ERILAISISSA NATO-RAKENTEISSA KOTIMAASSA TAI ULKOMAILLA.”

että opettelisi koko ajan uutta. Organisaatio hyötyy siitä, että palvelullaan riittävän pitkään samassa tehtävässä.”

Kenraaliluutnantti Välimäki sanoo arvostavansa paljon niitä upseereita ja opistoupseereita, jotka tulevat reservistä takaisin vaativiin tehtäviin. Tällöin organisaatio saa kokemuksen tuomaa osaamista ja tulijoiden sodan ajan ammattiosaaminen paranee. He ovat mahtava voimavara organisaatiolle.

Haastattelun lopuksi maavoimien komentaja kenraaliluutnantti Pasi Välimäki toteaa:

”Maavoimien komentajana olen rauhallisin miehen, koska minulla on erittäin korkean moraalin ja erittäin korkean ammattitaidon omaava ja sitoutunut henkilöstö. Tämä koskee koko henkilöstöä komentajistosta aina jokaiseen työpisteeseen saakka. He tuntevat oikealla tavalla ylpeyttä työstään.” ■

Kenraaliluutnantilla on myös merellistä kokemusta

Nykyinen maavoimien komentaja Pasi Välimäki on luutnanttina käynyt sotalaivalla ensimmäisen kerran Hoburgin niemen eteläpuolella.

Miinalaiva *Pohjanmaan* peräkannella hän pääsi tapaamaan itse Ukko Hoburgin "esikuntineen" ja samalla nauttimaan asiaan kuuluvista perinteisistä kasterituaaleista maan hajun poistamiseksi.

Toivottavasti kastetodistus on varmassa talletuksessa, jos sota-aluksen kyydissä vielä samoille vesille matka vie.

MARKO VARAMA

SOTILASAIKAKAUSLEHTI

2023 MEDIAKORTTI

Maamme johtavaa sotilasalan ammattilehteä julkaisee upseerien akavalainen ammattijärjestö, Upseeriliitto ry.

Puolustusvoimat suorittaa vuositasolla miljardihankintoja, joista päättävät suomalaiset upseerit ja valtionhallinnon virkamiehet. He lukevat Sotilasaikakauslehteä, sotilasalan johtavaa ammattilehteä.

Sotilasaikakauslehti käsittelee puolustusvoimien hankintoja, koulutusta, turvallisuuspolitiikkaa, strategiaa ja ajankohtaisia aiheita.

**Varaamalla ilmoitustilaa
varmistat yrityksesi näkymisen
puolustusvoimien päättäjille.**

**Varmista näkyvyytesi
puolustusvoimien päättäjille**

e-mail juha.halminen@mediaosasto.fi
tel. +358 50 5922722

[www.
upseeriliitto.fi](http://www.upseeriliitto.fi)

Vesa Muona
Majuri
Maavoimien alueellinen
pääluottamusmies

Rohkeus ja kyky karsia tehtäviä auttaa alaisia jaksamaan

TÄNÄ VUONNA MAAVOIMISSA henkilöstö on ollut aivan uuden äärellä. Toimintaympäristön muutos on näkynyt valmiuden muutoksina, lisääntyneinä harjoituksina ja toiminnan nopeana kansainvälistymisenä.

Paikallisilta luottamusmiehiltä kantautuneiden viestien perusteella kesän kansainvälisten harjoitusten ja valmiudellisten toimien toteuttaminen aiheutti osalle henkilöstöä jo hyväksytyjen vuosilomien siirtoja ja merkittäviä määriä ylitöitä.

HENKILÖSTÖÄ ON TARVITTU toteuttamaan lisääntyneitä kertausharjoituksia ja lisärahoituksen mahdollistamia puolustusmateriaalihankintoja nopeallakin aikataululla.

TYÖKUORMA ON KOVA tällä hetkellä. Asia on tunnistettu myös Maavoimien johdossa. Johdolla on huoli henkilöstön jaksamisesta ja asiasta on

käyty rakentavaa vuoropuhelua myös luottamusmiesten kanssa.

Valitettavasti puolustushaaroissa käytettävissä olevilla keinoilla ongelmaa ei taida saada korjattua.

NYT VASTUU ON ESIMIEHILLÄ, joiden pitäisi pyrkiä tasaamaan kuormaa ja priorisoimaan tehtäviä. Tämä edellyttää muutosta Puolustusvoimien toimintakulttuurissa, jotta esimiehillä on aidosti mahdollisuus priorisoida ja heidän päätöksistään kunnioitetaan. Nykyisellään kun tärkeintä tuntuu olevan kaikkien normien, ohjeiden ja työjärjestyksen mukaisten tehtävien täyttyminen.

Henkilöstön kannalta olisi hyvä, jos voisimme keskittyä oleelliseen toimintaan. Tiettyjen Puolustusvoimissa itse laadittujen normien ja ohjeiden osalta kannattaa tarkastella kriittisesti, mikä on toiminnan kannalta oleellista ja mikä ei.

YLIMÄÄRÄISTÄ PAPERITYÖTÄ JA SELVITTELYÄ

esimerkiksi matkalaskuissa tai päivystysvapaan pitämisessä henkilöstö ei nyt kiireen ja stressin keskellä kaipaa.

Maavoimien henkilöstöala käynnisteli jo keväällä byrokratiatalkoita, jolla turhia asiakirjoja ja ei välttämätöntä -normiohjausta oli tarkoitus karsia. Toivottavasti tämä työ saisi jatkoa.

KENTÄLLÄ KAIVATAAN edellä mainittujen toimien lisäksi edelleen lisää upseereita, työaikalain päivittämistä ja Nato-tehtäviin kannustavia palvelussuhteen ehtoja.

Puolustusvoimien kansainväliset harjoitukset ovat osa normaalia toimintaa

SUOMEN PÄÄTÖS HAKEA NATO-JÄSENYYTTÄ, syvenevä kahden- ja monenvälinen puolustusyhteistyö sekä Suomen ja Euroopan turvallisuussympäristössä tapahtunut perustavanlaatuisen muutos Venäjän hyökättyä Ukrainaan vaikuttavat Puolustusvoimien kansainvälisen harjoitustoiminnan perusteisiin. Tulevana Naton jäsenenä osallistuminen esimerkiksi Naton ja sen jäsenmaiden kollektiivisen puolustuksen harjoituksiin on normaalia toimintaa.

PUOLUSTUSVOIMIEN KANSAINVÄLISEN harjoitustoiminnan päämääränä on vahvistaa Suomen puolustusta sekä osoittaa puolustuskykyä ja yhteistoimintakykyä keskeisimpien kumppanien kanssa. Tulevina vuosina yhteistoimintakykyä kehitetään erityisesti Naton, Ruotsin, Norjan sekä Yhdysvaltojen ja Ison-Britannian kanssa. On tärkeää, että keskeisten kumppanimaiden kutsumista Suomessa osin tai kokonaan järjestettäviin harjoituksiin jatketaan. Näihin harjoituksiin yhdistetään enenevissä määrin kumppaneiden ja jatkossa myös Naton johtamia joukkojen ja/tai esikuntien harjoituksia.

TASAVALLAN PRESIDENTIN JA VALTIONEUVOSTON ulko- ja turvallisuuspoliittisen ministerivaliokunnan yhteinen kokous (TP-UTVA) linjasi 28.10.2022 osallistumisesta kansainväliseen harjoitusyhteistyöhön vuonna 2023.

PUOLUSTUSVOIMIEN VUODEN 2023 suunnitelma sisältää 89 koulutus- ja harjoitustapahtumaa tai -kehystä.

Maavoimien kansainvälisen harjoitustoiminnan painopisteenä on kehittää yhteistoimintakykyä Ruotsin kanssa. Lisäksi harjoitustoiminnassa korostuu harjoitustoiminta Yhdysvaltojen, Norjan ja Ison-Britannian kanssa.

Merivoimien kansainvälisen harjoitustoiminnan painopisteenä on kehittää yhteistoimintakykyä Ruotsin kanssa. Lisäksi Merivoimat jatkaa osallistumista kansainvälisiin harjoituksiin Itämeren alueella.

Ilmavoimien kansainvälisen harjoitustoiminnan painopisteenä on ylläpitää Ruotsin kanssa saavutettu yhteistoimintakyky, kehittää yhteistoimintakykyä viiden sukupolven hävittäjien toimintaympäristössä ja valmistautua F-35-hankkeen käyttöönottoon harjoitustoiminnalla.

Rajat ylittävää harjoitustoimintaa (Cross Border Training, CBT) jatketaan keskeisten kumppanimaiden kanssa. lisäksi jatketaan vastaavanlaista toimintaa ilmavoimien FSTE- ja merivoimien PASSEX-harjoituksissa.

Training Event -harjoituskehiksessä jatketaan pitkäkestoisempien maa-, meri- ja ilmavoimien sekä erikoisjoukkojen harjoitusten toimeenpanoa Suomessa

LÄHDE: PUOLUSTUSMINISTERIÖ

PUOLUSTUSVOIMAT

Liiton toimistolta päästiin maastoon

MARKO VARAMA

UPSEERILIITON PUHEENJOHTAJA ja toimiston edustajat pääsivät tutustumaan Hammer 22 -harjoitukseen Niinisaloon ja Kontio 22 -harjoituksen valmisteluihin Pohjois-Karjalaan. Liiton paikallisosastojen jäseniä tavatessa esille nousi, että upseereilla riittää runsaasti töitä. Kansainväliset harjoitukset ja valmiusyksikkötoiminta kertausharjoituksineen ovat lisääntyneet viime aikoina.

Nuoremmat upseerit pitäisivät pysyvän viran saamisesta heti Kadettikoulusta valmistumisen jälkeen. Kandidaattina voisi toimia kouluttajatehtävissä pitempään. Kouluttajan ja johtajan tehtävät harjoituksineen ovat monelle nuorelle upseerille edelleen syy olla töissä Puolustusvoimissa. Maisterikurssille hakeutuminen voisi olla nykyistä joustavampaa.

Sotilasasiamiesten haasteina raha

SOTATIEDEIDEN TOHTORI Heidi Ruotsalainen tutki Suomen sotilasasiamiesjärjestelmän perustamista ja tiedustelutoimintaa itsenäisyyden alkua ajoista sotiin asti. Tutkimusaihe on mielenkiintoinen ja sitä oli tutkittu aiemmin vähän. Lähdeaineiston kerääminen oli haastavaa, sillä sitä oli varsin hajanaisesti eri paikoissa, asiakirjoilla ei ollut muotovaatimuksia ja osa alkuperäisistä mm. Moskovan tilastotoimiston aineisto oli hävitetty. Jo väitöskirjaa Maanpuolustuskorkeakoululla valmistellessaan hänellä oli mielessään tehdä aiheesta myös kustannettu kirja, jotta arvokas tieto saadaan laajemmalle yleisölle helpommin tavoitettavaksi.

Työ ja kirja eivät menneet hukkaan sillä Suomen Marsalkka Mannerheimin perinnesäätiö myönsi teokselle *"Salatun tiedon tuottajat – Suomen sotilasasiamiesten tiedustelutoiminta 1918–1939"* sotahistorian palkinnon.

Säätiö palkitsee joka toinen vuosi valitsemiaan sotahistoriallista tutkimusta käsitteleviä teoksia. Toinen nyt palkittu teos on FT **Olli Bäckstömin** teos *"Lumikuningas – Kustaa II Adolf ja 30-vuotinen sota"*.

ENSIMMÄISET SOTILASASIAMIEHET olivat kenraaliluutnantti **Oscar Enckellin** tuntemia, tarpeeksi korkearvoisia ja kielitaitoisia, diplomaattien joukkoon sopivia upseereita. Ongelmana Suomella, nuorella valtiolla oli kuitenkin raha. Upseerit joutuivat käyttämään omaa rahaa mm. edustamiseen ja kohdemaissa matkustamiseen. Omien rahojen takaisin saaminen oli vaikeaa.

Valtion osoittamat varat saapuivat joskus satunnaisesti ja valuuttakurssien vaihtelu vaikutti rahan paikalliseen arvoon. Sotilasasiamiesten palkkaus ei vastannut työn vaatimuksia.

TIEDUSTELUTIETOJEN RAPORTOINNISSA Suomeen oli myös omia hankaluuksia. Jotkut suurlähettiläät vaativat kaiken raportoinnin kulkevan heidän ja ulkoasiainministeriön kautta. Ylesiesikunta puolestaan tarvitsi oikeaa ja suodattamatonta tietoa kohdemaasta, poliittinen korrektiisuus ei saanut vääristää asioita. Sotilasasiamiehet joutuivat toisinaan "kiertämään" saamia määräyksiä erilaisin keinoin tiedustelutehtävänsä hoitamiseksi. Hieman ennen sotia ja niiden aikana toiminta sai paremman ohjeistuksen, mutta suhteet lähettiin lääneen ja sotilasasiamiesverkostoon olivat edelleen haasteelliset.

NYKYISIN PUOLUSTUSASIAMIEHILLÄ (ent. sotilasasiamies) on vastaavia haasteita. Palkkaus suhteessa tehtävän vaativuuteen, paikalliset kustannukset, puolison ja perheen asema tehtävän aikana vaativat nytkin kehittämistä. Raportoinnissa – suoraan sotilasesimiehelle vai poliittisen kanavan kautta on myös vaihtelua edelleen hieman henkilösuhteista riippuen.

MARKO VARAMA
Toimitussihteeri

TEKSTI **JANI KUMENIUS**

Vanhempi rikoskonstaapeli
Lounais-Suomen poliisilaitos

Voimankäyttöä israelilaiseen tapaan

KRAV MAGAN syntyjuuret ovat Israelissa, jossa laji aikoinaan kehitettiin maan puolustusvoimien tarpeisiin aseettomaksi ja kylmiä aseita hyödyntäväksi lähitaistelumenetelmäksi. Myöhemmin lajista kehitettiin paremmin siviileille sopiva itsepuolustusversio, joka on levinnyt ympäri maailmaa. Suomessa lajia on voinut harjoitella 1990-luvulta lähtien.

Poliisitaustaisena Krav Magan harrastajana olen kaivannut mahdollisuutta syventyä lajin viranomaissovelluksiin. Olen päässyt jo aiemmin maistamaan viranomaispuolen sovelluksia, sillä osallistuin vuonna 2019 sotilas-Krav Maga ohjaaja-kurssille Virossa. Viime kesänä silmiini osui kurssimainos Krav Maga Globalin Puolassa järjestetävästä yhdeksänpäiväisestä ”Law enforcement instructor course” -nimisestä kurssista, (LEIC).

Hetken mietittyäni päätin osallistua kyseiselle kurssille tutustuakseni, miten israelilaiset näkevät viranomaislähtöisen voimankäytön. Tämä artikkeli perustuu kokemuksiini kyseiseltä kurssilta viime elokuulta.

Kurssin kouluttaja Ilya Dunsky on palvellut muun muassa Israelin puolustusvoimien vastaterrorismiyksikössä.

LEIC on osa Krav Maga Globalin kurssitarjontaa. Krav Maga Globalilla on laaja kurssikirjo lasten Krav Maga -ohjaajakursseista aina näihin turvallisuussektorille suunnattuihin kursseihin. Tämä LEIC-kurssi, johon nyt osallistuin, on tarkoitettu pääsääntöisesti Krav Maga -ohjaajille, jotka haluavat laajentaa omaa osaamistaan Krav Magan viranomaissovelluksiin, mutta kurssille voivat osallistua myös Krav Maga -taustaa omaavat lainvalvontaviranomaisissa palvelevat virkamiehet tai lainvalvontaviranomaisten voimankäytön kouluttajat.

Kurssille osallistui kaiken kaikkiaan 16 henkilöä, joista kolme oli virassa olevia poliiseja (yksi Australiasta, yksi Puolasta ja minä edustamassa Suomea). Puolet osallistujista olivat Puolasta muiden osallistujien ollessa ympäri maailmaa.

Kurssi järjestettiin Gostyninissä keski-Puolassa noin 250 km Gdanskista etelään. Kurssi toteutettiin hyvin lajin tarpeisiin varustetussa harjoittelusalissa. Kurssiin sisältyi kaksi päivää ampumaradalla, jolloin tutustuttiin israelilaiseen tapaan ampua sekä harjoitteisiin, joissa yhdistyi ammunta ja lajinomaiset harjoitteet.

Kurssin kouluttajana toimi **Ilya Dunskey**, joka omaa expert 5 -tason Krav Maga Global -nimisessä Krav Maga -tyyliyunnassa. Dunskeyllä on viranomaistaustaa. Hän on palvelut aiemmin Krav Maga -kouluttajana IDF:n (Israeli Defence Forces) Lotar -yksikössä (IDF:n vastaterrorismikoulu) kolmen vuoden ajan.

Kurssilla käsiteltiin aiheita, joita lainvalvontaviranomaisissa palvelevan virkamiehen oletetaan tarvitsevan voimankäyttötilanteissa, esimerkiksi patukan ja käsirautojen käyttö, asiakkaan henkilötarkastus, maahanviennit, hallintaotteet, virka-aseen käsittely mukaan lukien virka-aseen käyttö ns. kylmänä aseena, virka-aseen riiston estäminen, asiakkaan ottaminen ulos ajoneuvosta, sekä ajoneuvoon laitto.

Viimeinen päivä oli varattu kokeelle, jossa kurssilaisia testattiin kurssin aikana opetetuista asioista. Vaikka ensikuulemalta yhdeksän päivää kuulostaa pitkältä ajalta, niin yhdeksän päivää on kuitenkin vain yhdeksän päivää. Silläkin on rajansa, miten syvällisesti asioita voidaan käydä läpi.

Se, että lähes kaikki osallistujat olivat lähtökohdaisesti siviili-Krav Maga -ohjaajia mahdollisti sen, että Krav Magan perusteita ei heille tarvinnut opettaa. Useat viranomais-Krav Magan tekniikat ovat perus-Krav Magan tekniikkaratkaisujen sovelluksia.

Kurssilla esitettävien sovellusten omaksumista helpottaa varmasti, jos osallistujalla on jonkinasteinen tuntemus lajin perusteista entuudestaan. Osa tekniikoista, kuten kurssilla esitelty hallintaotteet, esiintyvät muissakin lajeissa, eivätkä ole pelkästään Krav Magaan sidottuja tekniikoita. Samoin esimerkiksi käsirautojen käsittely tai henkilötarkastus ovat viranomaistoimijoille lähtökohtaisesti tuttuja toimenpiteitä ja niissä erot ovat lähinnä kosmeettisia.

Voimankäyttötavoissa on kansallisia eroja

Kurssi alkoi voimankäyttövälineiden sijoittelusta varustevyöllä, mikä onkin loogista, varsinkin kun suurimmalla osalla osallistujista ei ollut viranomaisistaustaa. Lainvalvontaviranomaisessa palvelevalle tuttua kauraa. Johtosääntönä sijoittelussa oli, että virka-ase oli sijoitettuna eri puolelle kuin esimerkiksi etälamautin, jotta riski voimankäyttövälineiden sekoittumiselle stressin alla olisi minimoitu.

Asiakkaan hallintaan on olemassa erilaisia hallintaotteita. Kurssilla esiteltiin muutama hallintaote pystyssä, jossa asiakkaalle tuotetaan olkalukko tai lukko kyynärpäähän henkilön hallitsemiseksi. Samat hallintaotteet ovat käytössä meidänkin voimankäyttörepertuaarissa.

Henkilön siirtämiseksi paikasta toiseen esiteltiin kaksi tapaa. Näistä toinen on tuttu uutisklipeistä, joissa venäläiset lainvalvontaviranomaiset siirtävät kiinniotettuja. Kyseisessä otteessa henkilö on vahvasti etukumarassa käsien ollessa raudoitettuna henkilön takana. Toinen siirtämiseen tarjottu malli koostui otteesta, jossa kiinniotetun molemmista käsisivarsista pidettiin kiinni yhdellä kädellä, kun asiakkaan kädet olivat raudoitettuna selän takana.

Minulle ei tullut mitään suuria ahaa-elämyksiä edellä mainituista hallintaotteista. Ihmisellä on kaksi kättä, joiden niveliä vääntämällä pystytään tuottamaan kipua ja rajoittamaan raajojen liikeratoja.

Käsirautojen käsittelyssä Dunsky näytti kolme tapaa: asiakkaan raudoitus tämän seistessä, ollessa polvillaan tai maaten. Suuria eroja itse käsirautojen asettamisessa ei ollut vaan erot olivat pienissä yksityiskohdissa. Suurin ero mielestäni oli asiakkaan hallinnassa maassa.

Israelilainen vaihtoehto on asiakkaan olkanivelille hyvin paljon raskaampi ja kivuliaampi. Suomalaisessa tavassa korostuu kivun minimointi asiakkaan olkaniveleen kun asiakas on vatsallaan maassa. Israelilainen lähestymistapa täysin päinvastainen. Israelilaisessa toimintamallissa asiakasta hallitaan olkavarren liikeradan rajoittamisella. Asiakas on vatsallaan maassa ja hänen toinen käsivartensa on suorana käden osoittaessa ylöspäin kohti kattoa tai taivasta, häntä hallinnassa pitävän henkilön ollessa asemoituneena siten, että hän on kyykyssä pitäen sääriään asiakkaan käden molemmilla puolilla. Israelilaisella toimintamallilla hallitaan kyllä asiakasta, mutta asiakkaan olkanivel on kyllä kovalla koetuksella varsinkin, jos asiakkaan nivelet ovat kovin jäykät tai liikerata rajoittunut.

Henkilötarkastus oli myös yksi kurssilla käsiteltävistä teemoista. Dunsky näytti kaksi tapaa tehdä henkilötarkastus asiakkaan ollessa pystyssä ja maassa. Sen lisäksi, että tarkastuksen voi tehdä taputteleamalla tai silittämällä, on israelilaisilla myös kolmas vaihtoehto tarkastukselle eli tarkastusta suorittava ottaa käsiinsä asiakkaan löysää vaatetta ja puristaa tai rutistaa vaatetta nyrkkiinsä. Tämä tapa tarkastaa asiakkaan vaateetusta ei Suomessa ole minulle tullut vastaan. Muutoin israelilaisessa tavassa tarkastaa henkilö korostuu hyvin vahva kontrolli asiakkaasta.

Aseenriiston estämistä käsiteltiin myös kurssilla niin virka-aseen ollessa kotelossa kuin esille otettuna. Kyseistä aihetta sivuttiin mielestäni Poliisiammattikorkeakoulussa hyvin pintapuolisesti siellä opiskellessani. Virka-aseen riisto on kuitenkin mielestäni varteenotettava uhka virka-asetta kantavalle virkamiehelle. Kyseessä ei tarvitse olla tilanne,

Henkilötarkastuksessa maassa asiakas on käännettynä kyljelleen ja tarkastaja on asemoinut toisen jalkansa siten, että hänen pohkeensa on asiakkaan kurkun tietämillä.

jossa tekijä suunnittelisi jotain ikävää virkamiehen terveydelle, vaan kyseessä voi olla vain tekijän päihytyneenä saama tyhmä päähänpisto.

Yhtä kaikki, virkamiehen näkökulmasta katsottuna virka-aseen riisto luo laajan skaalan potentiaalisesti ikäviä jatkoskenaarioita lievempien ollessa anastettu virka-ase.

Kurssilla käsiteltiin myös asiakkaan ottamista ulos ajoneuvosta silloin kun asiakas ei halua vapaaehtoisesti ulos tulla, samoin asiakkaan laittamista ajoneuvoon. Dunsdyn esittämä toimintamalli koskien asiakkaan pistämistä henkilöautoon oli ehkä hieman turhan kova suomalaisen toimintaympäristöön. Tässä israelilaisesta toimintatavassa, jos asi-

akas on aggressiivisempaa sorttia, asiakas käytännössä heitetään auton takapenkillä vatsalleen ja jalat koukkuun ristiin. Tehokas se varmasti on. Tapoja laittaa asiakas autoon on nähtävästi monia.

Erilaisia aseiden käyttötapoja

Israelilaisten tapa kantaa asetta siten, ettei heillä ole patruunaa patruunapesässä eroaa väistämättä suomalaisesta toimintamallista, jossa virkamiehellä tavallisesti on patruuna patruunapesässä. Mikäli asetta kannetaan siten, että se ei ole viritetty, pitää asetta kantavan virkamiehen virittää ase ennen ampumasuoritusta. Dunslyn mukaan aseiden virittäminen ennen ampumasuoritusta hidastaa n. 0,3 sekuntia ampumasuoritusta verrattuna siihen, että ase laukaistaan heti ilman mitään erillistä virittämistä. Israelilaisessa tavassa virittää ase aseksi tuodaan rinnan yläosan korkeudelle vartalon keskilinjalle, jossa tukikäden peukalo ja etusormi ottavat otteen asestä luistista. Aseksi työntää ase suoraan eteenpäin tukikäden pitäessä kiinni luistista, jolloin ase virittyy. Tukikäsi hakeutuu asesta kahvalle, jolloin muodostuu kahden käden ampumaote.

Dunslyn mukaan Israelissa päädyttiin virkaaseen kantamiseen virittämättömänä, koska haluttiin minimoida riskit tahattomille laukauksille asetta esille otettaessa. Hänen mukaansa tämä toimintamalli ei ole estänyt virkamiehiä toimimasta aseidenkäyttötilanteissa Israelissa. Dunslyn mukaan myös Israelissa viritetään ase etukäteen, jos virkamies tietää joutuvansa aseidenkäyttötilanteeseen.

Israelilainen tapa pitää asesta kiinni erosi myös tavasta, jonka itse olen omaksunut. Israelilaisessa tavassa tukikäsi asetetaan siten, että peukalo tulee asestä peukalon päälle, eli ei peräkkäin, mihin olen itse tottunut. Ampumaotteen muodostamista tällä tavoin Dunsky perusteli sillä, että asestä peukalon asentoa ei tarvitse muuttaa, jos ampumaote muuttuu yhden käden otteesta kahden käden otteeseen.

Muutoinkin israelilaisessa tavassa ampuminen yhdellä kädellä on suuremmassa roolissa verrattuna suomalaisen poliisihallinnon tarjoamaan ampumakoulutukseen. Meidän toimintamallissamme yhden käden ammunta tulee vastaan lähinnä, kun ampujalla on suojakilpi tukikädessä. Israelilaisessa lähestymistavassa tukikäsi halutaan varata tekemään jotain muuta kuin pitämään pelkästään kiinni asesta, sillä israelilaisessa toimintafilosofiassa korostuu näkemys, että ampujan uskotaan joutuvan tekemään

todennäköisesti jotain muutakin kuin vain ampumaan, kun kyseessä ovat lyhyet ampumaetäisyydet, esimerkiksi 15 metriä tai alle.

Tukikäsi halutaan varata vapaaksi tekemään esimerkiksi torjuntia, jos hyökkääjä onnistuu pääsemään virkamiehestä lyöntietäisyydelle ja hänellä on käsissään esimerkiksi veitsi. Toinen syy tukikäden pitämiseksi vapaana on esimerkiksi siviilien siirtäminen syrjään.

Ampumista erilaisissa tilanteissa

Ampumaradalla vietettiin kaksi päivää. Ensimmäisenä päivänä käytiin läpi ammunnan perusteita ja kuivaharjoiteltiin toimintamalleja, sillä kaikilla osallistujilla ei ollut aikaisempaa kokemusta ampumaseista. Toisena päivänä mukaan tuli Krav Maga -tekniikat yhdistettynä ampumaharjoitteisiin ja sykkeennostoon. Kahden päivän aikana tuli tutuksi yhdellä ja kahdella kädellä ammunta israelilaisittain sekä siirtyminen yhden käden ampumaotteen kahden käden ammuntaotteeseen ja päinvastoin, lippaan vaihto, häiriönpoisto, ampumapositio pysytyssä ja polvelta sekä ammunta käännösten kera. Iso osa harjoitteista oli mielestäni perusammuntaharjoitteita, joita meilläkin poliisin ampumakoulutuksessa harjoitellaan.

Esimerkkeinä sykkeennostoharjoitteista yhdistettynä ampumasuoritteeseen oli sellainen, että ampuja aloitti lyömällä tyynyä, minkä jälkeen hän kääntyi kohti tauluja ja ampui tauluja kuten ohjeistettu. Toinen esimerkki sykkeennostosta oli ampujien juoksuttaminen edestakaisin ampumaradalla, jonka jälkeen ampuja siirtyi ampumapaikalle ja ampui ohjeistuksen mukaan. Krav Maga -tekniikoita yhdistettiin ammuntaan esimerkiksi siten, että aluksi ampuja torjui veitsihyökkäyksen ja eliminoi hyökkääjän, minkä jälkeen hän kääntyi taulujen suuntaan ja ampui tauluihin ohjeistuksen mukaisesti.

Israelilaista ampuma-asennosta sen verran, että siinä ampujalla on painopiste selkeästi alempana kuin asennossa, joka minulle poliisiammattikorkeakoulussa opetettiin tai mihin olen urheiluammunnan puolella tutustunut. Asentoa Dunsky perusteli sillä, että ampujalla on oltava hyvä tasapaino, vaikka ampuja joutuisi tönäisyjen kohteeksi. Israelilaisella asennolla on varmasti omat vahvuutensa. Kumpi asento sitten on parempi, riippuu varmaankin siitä, mitä ominaisuuksia ampuja haluaa priorisoida.

Ampumaradalla käytiin myös läpi liikkumista ase kädessä ja aseiden paikkaa siirryttäessä paikasta

toiseen. Israelilaisen näkemyksen mukaan aseeseen tulisi olla lähellä vartaloa, asekauden koskettaa omaan kylkeen ja piipun olla kohti menosuuntaa. En muista, että aseeseen paikkaa liikuttaessa esim. juosten olisi käsitelty poliisihallinnon tarjoamissa koulutuksissa juurikaan.

Parasta israelilaisessa lähestymistavassa on mielestäni ammunnan ja muiden toimenpiteiden, kuten torjuntajen, integrointi toimittaessa lähietäisyydeltä uhan aiheuttajaa vastaan. Israelilaisten valintaa virka-aseen valmiustilan suhteen hieman hämmästelän, kun asiaa ajattelee suomalaisesta näkökulmasta, jossa viritetyn virka-aseen kantaminen ei ole ongelma.

Israelilainen ampumaote, jossa tukikäden peukalon paikka on asekauden peukalon päällä, oli uusi asia minulle. Ampumaote, jota itse käytän, on sellainen, että peukalot ovat peräkkäin. Kyseinen ampumaote lienee vallitseva, urheiluammunnassa. Pidän itse peukalot peräkkäin -otetta parempana, mutta kuten sanottua, olen ehkä jäävi asiaa kommentoimaan, kun itse edustan ampumaotteen osalta toista koulukuntaa.

Olin tyytyväinen kurssin antiin. Oli mielenkiintoista nähdä, miten israelilaiset tekevät asioita ja vertailla niitä meille tuttuihin toimintamalleihin. Opetus oli laadukasta ja yksityiskohtaista. Kouluttajalla oli aina perustelu, miksi jokin asia tehdään tietyllä tavalla. Kurssi on omiaan laajentamaan näkökulmaa voimankäyttöön ja siksi suosittelen sitä erityisesti viranomaisorganisaatioiden voimankäytönkouluttajille, mutta myös muille voimankäyttöä kiinnostuneille.

Eri mailla on erilainen toimintaympäristö sekä turvallisuusuhat, samoin lainsäädäntö ja toimintakulttuuritkin eroavat maista. Tutustuminen muiden tekemiseen on avartavaa ja aina voi oppia uutta. Jääminen omaan kuplaan ja siinä toimimiseen estää oman kehittymisen. ■

Artikkeli on julkaistu aiemmin *Suomen Poliisilehti & Poliisiurheilu*-lehden numerossa 2/2022.

Kirjoittajalla on Krav Magassa G4 -taso ja hän suorittaa parasta aikaa KMG:n yleistä Krav Maga -ohjaajakurssia (General Instructor Course).

SUOMALAINEN ORBIS OY ON TOIMITTANUT LUOTETTAVIA TIEDONSIIRTORATKAISUJA JO VUODESTA 1949.

Toimitamme maanpuolustuksen erityisvaatimuksiin suunniteltuja kestäviä ja laadukkaita komponentteja, jotka takaavat kriittisten järjestelmien korkean teknisen suorituskyvyn, sekä suojaus- ja mittalaitteita, joilla varmistetaan tiedonsiirtoverkon toiminta vaativissa olosuhteissa. Toimimme luotettujen päämiesten kanssa ja valikoimamme kattaa myös MIL-standardin mukaiset tuotteet.

Orbis Oy | Vanha Kaarelantie 9, 01610 Vantaa | www.orbis.fi | p. 020 478 8600

Lennonopetusta rautaisella kokemuksella

Strategisia kumppaneita tarvitaan. Puolustusvoimat ja suomalaiset yritykset ovat verkostoituneet ja tehneet keskenään yhteistyötä normaalioloissa, jotta niillä olisi valmiudet toimia yhdessä myös hätätilanteissa.

TEKSTI **JONI MAHONEN**

Eversti evp. Patria Military Trainingin
koulutuspäällikkö Tikkakoskella

KUVAT **PUOLUSTUSVOIMAT, PATRIA**

Strateginen kumppanuus on yhteistyömuoto, jossa Puolustusvoimien ja alan toimijoiden on sitouduttava yhteiseen pitkän aikavälin suunnitteluun puolustuskapasiteetin parantamiseksi. *Patria* on jo useita vuosia ollut Suomen puolustusvoimien strateginen kumppani, ja vuosien varrella yhteistyö on vain vahvistunut. Kumppaneiden välillä vallitsee niin syvä luottamus, että toiselle uskalletaan luovuttaa kriittistäkin tietoa. Aidon strategisen kumppanuuden taustalla ovat yhteiset arvot ja menettelytavat, joissa on ajateltu molempien etua.

Vaikka taustalla vaikuttavat sopimusasiakirjat, olennaista käytännön yhteistoiminnassa on, että osapuolet ovat samalla aaltopituudella. Olen itse ollut kohta kaksi vuotta Patrian palveluksessa ja nähnyt kumppanuuden toteuttamista molemmilta puolilta. Voin omalta osaltani sanoa, että osapuolet ovat täysin samalla taajuudella. Tikkakoskella tiivistä yhteistyötä tehdään mm. lentokoneiden huollossa ja lennonopetuksessa. Tässä jutussa kuvataan Patrian panosta sotilaslentokoulutuksessa.

Mitä Patria tekee Tikkakoskella?

Aikanaan ilmavoimat päätyi ulkoistamaan osan lentokoulutuksesta Patrialle. Ulkoistamisesta sanotaan, että ”organisaatio voi siirtää sopimuksella palveluntuottajalle toiminnon, joka aikaisemmin on tehty organisaation sisäisin resurssein”. Juuri tästä on kyse Ilmavoimien ja Patrian välisessä kumppanuudessa, ja näin ilmavoimien resursseja on saatu vapautettua keskiössä olevaan operatiiviseen toimintaan.

Patria Military Training Tikkakoski osallistuu alkeis- ja peruslentokoulutuksen läpivientiin varus-

mies-, kadetti- ja lennonopettajakurssilaisille. Koulutusta annetaan sekä ilma- ja maavoimien että Rajavartiolaitoksen lentäjille. Koulutusta annetaan Grob (GO) -alkeiskoulukoneella ja GO- sekä HW-simulaattoreilla.

Siviililentolupakirjojen mukaisen lentoteoria-koulutuksen antaa Patrian Pirkkalassa ja Córdobassa, Espanjassa toimiva lentokoulu *Patria Pilot Training*. Koulutus sisältää Private Pilot License ja Airline Transport Pilot Licence -lupakirjojen mukaisen usean sadan tunnin kestävän koulutuksen. Sotilas-lentäjille annettu koulutus ei kuitenkaan suoraan johda lentolupakirjan saamiseen, vaan koulutuksen tavoite on taata samantasoinen ilmailuosaminen kuin siviili-ilmailussakin. Lisäksi opiskelijat saavat laajan sotilasilmailun teoriakoulutuksen ennen varsinaista lentokoulutuksen aloitusta.

Lentokoulutus jakaantuu niin, että tammikuusta toukokuuhun pääkoulutusryhmä on lentoreserviupseerikurssi. Kurssilla on vuosittain noin 40 oppilasta. Patrian lennonopettajat sekä auskultoimassa olevat Puolustusvoimien lennonopettajakurssilaiset opettavat varusmiehet lentämään aivan alkeista yksinlentovaiheeseen. Koulutusvaiheen keskeisenä tavoitteena on selvittää kurssilaisten jatkokoulutuskelpoisuus.

Lentokaluston lisäksi käytössä on neljä Patrian valmistamaa modernia GO-simulaattoria, joiden avulla koulutuksessa päästään hyviin tuloksiin ja entistä pidemmälle osaamisessa.

Grobissa on nykyaikainen ohjaamo

Kesällä on koulutuksessa kaksi kadettikurssia, noin neljäkymmentä oppilasta. Heidän lentokoulutuksensa jatkuu nousujohteisesti niin, että GO2-lentokoulutuksen lopussa lennetään jo taktista osastoa ja jopa ilmasta ilmaan- ja ilmasta maahan -toiminnan perusteita. Tässä kokonaisuudessa on tapahtunut merkittävä muutos Vinka-kaluston poistuttua, koska nykyinen GO-kalusto simulaattoreineen on mahdollistanut tämän edistysaskeleen.

Grobissa on samankaltaiset digitaaliset näytöt ja yhtenäiset tallennusjärjestelmät kuin HW- ja HN-kalustoissa, joten niissä kyetään käyttämään samoja tehtävätukijärjestelmiä. Tulevaisuutta ajatellen Grobin järjestelmät pystyvät vastaamaan todennäköisesti hyvin myös F-35 -aikakauden vaatimuksiin.

Elokuussa saapuu koulutukseen aina uusi lennonopettajakurssi ja heidän koulutuksensa jatkuu joulukuun asti. Kurssilla on yleisesti nuoria Hornet-lentäjiä hävittäjälentolaivueista, kuljetuskone-

GO Grob G 11E -alkeiskoululentokoneen ohjaamo.

ohjaajia Tukilentolaivueesta ja helikopterilentäjiä Utin jääkärirykmentistä. Kaikki lennonopettajakurssilaiset saavat saman teoriakoulutuksen, ja suurin osa toimii vuoden vaihteen jälkeen lennonopettajina lentoreserviupseerikurssille.

HW-simulaattoreissa Patrian kolme lennonopettajaa antaa simulaattorikoulutusta kadeteille ja jatkokoulutusta henkilökunnalle. Kadeteille koulutus alkaa alusta tyyppikurssin muodossa ja jatkuu siitä simulaattorikoulutuksena eteenpäin. Henkilökunnalle opetusta annetaan lähinnä hätätoimenpidekoulutuksen muodossa.

Lennonopettamisen lisäksi Patria huoltaa ja ylläpitää lentokalustoa. Huollettavana on Tikkakoskella Ilmavoimien Hawk- ja Grob-kalustoa.

Tikkakosken lisäksi Patria osallistuu koulutuksen toteuttamiseen Utissa. Utissa on töissä kolme lennonopettajaa, joista kaksi opettaa NH-simulaattorissa ja yksi opettaja toimii HH- ja NH-lennonopettajana sekä koelentäjänä.

Patrian lennonopettajien taustaa

Patrialla on Tikkakoskella tällä hetkellä 12 lennonopettajaa GO-koulutuksessa. Kaikki ovat ilmavoimien evp-lentäjiä. Vuonna 2023 lennonopettajien mää-

GO-simulaattori.

Lennonopettajat ovat evp-lentäjiä sotilasarvoiltaan kapteeneista everstiin.

rää kasvatetaan muutamalla henkilöllä niin, että ilmavoimat pystyvät käyttämään omaa henkilöstöään paremmin omiin avaintehtäviinsä ja Patria hoitaa hieman suuremman osan alkeis- ja peruslentokoulutuksesta.

Patrian lennonopettajilla on pitkä ilmavoimatausta ja tuhansien tuntien lentokokemus. Opettajat ovat erittäin motivoituneita antamaan oman panoksensa lennonopetukseen, joka on olennainen osa maanpuolustustyötä. Opettajien keskinäinen henki, tiivis yhteistyö laivueen kanssa ja verkostoituminen alan toimijoiden kesken luovat oppilaille parhaan mahdollisen ympäristön oppimiseen. Lennonopettajat noudattavat ilmavoimallisia ohjeita ja määräyksiä omassa toiminnassaan – pukeudutaan sotilaallisesti eikä esim. partaa saa kasvattaa. Patrian kokeneet lennonopettajat siis vastaavat osaltaan myös lentoupseerien kasvatustehtävästä ja sotilaallisesta käyttäytymisestä.

Oppilailta kerätään palautetta eri koulutusvaiheissa, ja Patrian lennonopettajille annettu palaute on ollut kautta linjan positiivista. Totta kai opettajat pyrkivät kehittämään jatkuvasti itseään ja palautteista otetaan opiksi, mutta opettamisen perusta on jo lähtökohdiltaan vankka ja korkeatasoinen. Kokeneille lennonopettajille on kunnia asia, että heidän oppilaansa saavat parasta mahdollista koulutusta ja reilua kohtelua.

Tavoitteena on kouluttaa ja rekrytoida ohjaajia, jotka ovat tiedollisesti, taidollisesti ja asenteellisesti sopivia hävittäjälentokoneen ohjaimiin. Tässä kou-

Valintakokeiden jälkeen koulutus etenee vaiheittain kohti lentoupseerin/hävittäjälentäjän pätevyyttä.

lutus- ja valintatehtävissä Patrian lennonopettajien osallistumisella ja kokemuksella on erityisen tärkeä osuus.

Tavoite on yhteinen

Tikkakoskella sekä Patrian että ilmavoimien yhteinen tavoite on saada kurssien lentopalvelus toteutettua suunnitelman mukaan.

Jokaisessa lentokoulutusvaiheessa on oma lentokoulutusohjelma, jota edetään määrätietoisesti. Lentokoulutusohjelmat ovat melko nousujohteisia eikä kaikilla jokainen lento mene välttämättä ilman kompastelua. Silloin opiskelijan toimintaa seurataan tarkasti ja oppimista tuetaan erilaisin keinoin. Yleensä tällaisissa tilanteissa käytetään Patrian kokenutta lennonopettajaa, joka tutkii tapausta tarkemmin ja toteuttaa mm. tarvittavat haastattelut ja esittää jatkotoimenpiteitä. Yhteisenä tavoitteena on, että oppilaan koulutusta saadaan jatkettua, ohjelman mukaiset lennot lennettyä ja edetään seuraavaan koulutusvaiheeseen.

Oppilaiden turvallisuus on aina ensisijaista ja joissain tapauksissa koulutusta ei voida jatkaa. Keskeytyksiin liittyy eri tarkasteluvaiheita, joihin osallistuu tapauskohtaisesti useita henkilöitä ilmavoimista ja Patrialta. Kaikki keskeytysprosesseihin sisältyvät asiat on tarkasti ohjeistettu ja dokumentoitu.

tu. Tämä on osa koulutuksen laatua ja on tärkeää koulutusjärjestelmälle sekä oppilaalle itselleen. Erinomaisen esivalintajärjestelmän takia näitä keskeytyksiä tulee kuitenkin harvoin.

Tiivis yhteistyö ja luottamus luo perustan

Strategiseen kumppanuuteen lentokoulutuksessa kuuluu pitkäjänteinen yhteistyö, jossa hyötyjä, riskejä ja haittoja tarkastellaan luottamuksella osapuolten kesken. Keskinäiseen luottamukseen vaikuttavat sitoutuneisuus, toisen osapuolen tunteminen, vastuullinen käyttäytyminen, käyttäytymisen johdonmukaisuus ja avoin kommunikaatio.

Erityisen hedelmällistä yhteistyö on ollut Hävittäjälentolaivue 41:n sisällä. Molemmat osapuolet kuuntelevat toisiaan ja luottamus on järkkymätöntä. Tulevat suunnitelmat on tehty läpinäkyvästi ja koulutuksen etenemistä seurataan säännöllisesti. Yhteistyössä on olennaista myös taito sovitella ristiriitatilanteita, joita ei voi hyväksyä suhteessa täysin välttää. Muutoksia tehdään joustavasti ja aina on haasteisiin löytynyt yhteinen ratkaisu.

Tiedonkulkuun on kiinnitettävä erityistä huomiota kumppanien välillä. Ilmavoimien ja Patrian välillä tiedonkulun haastetta pyritään hallitsemaan yhteisillä kokouksilla ja vuosikelloilla. Tiedonkulkua laivueessa helpottaa se, että meillä on kumppa-

nien kesken lähes vierekkäiset toimistot ja käytännön kommunikaatio on avointa.

Tiivis päivittäinen yhteistyö mahdollistaa yhteisiin tavoitteisiin pääsemisen, mutta taustalla tehdään pitkäjänteistä suunnittelua. Pohjalla on vuosisuunnitelma, jossa otetaan huomioon kaikki eri tekijät. Se jalkautuu lyhyemmän aikajakson tarkemmaksi suunnitelmaksi. Yleensä käytetään Puolustusvoimista tuttua kolmiviikkoisjaksoa. Suunnitelma tarkentuu edelleen päiväsuunnitelmaksi. Sitä päivittää OPSO (Operations officer), joka hoitaa aina viikkovuoron kerrallaan ja OPSO vastaa päiväsuunnitelman toteutumisesta. Muuttujia ovat mm. sää- ja valaistusolosuhteet, opettajat, oppilaat, tekniikka ja konekalusto. Myös koronavirus on tuonut haasteita palveluksen käytännön toteuttamiselle. Haasteista huolimatta koulutustavoitteet on saavutettu.

Mitä tulevaisuus tuo tullessaan

Kokonaisuudessaan jo 17 vuotta kestänyt Ilmavoimien ja Patrian lentokoulutuskumppanuus on osoit-

tautunut erittäin toimivaksi. Lentokoulutuksen lisäksi Patria ja ilmavoimat ovat yhdessä kehittäneet ja vieneet koulutusympäristöä ja teknologiaosaamista korkealle tasolle.

Patria vastaa jo nyt Grob- ja Hawk-kaluston OFP (Operational Flight Program) työstä, ja olemme ilmavoimien kanssa kehittäneet Hawk-koulutuksen LVC (Live, Virtual, Constructive) ympäristön, sisältäen mm. laajan verkottuneen toimintaympäristön, virtuaalisen (synteettisen) taistelutilan skenaarionhallinnan, Hawkin embedded simulaation ohjuslaskentoihin.

Lennonopetus- ja teknologiaosaamisemme antaa hyvän perustan asiakkaita palvelevaan tuotekehitykseen myös F-35 -aikakaudelle.

Osana strategista kumppanuutta Ilmavoimat on kyennyt suuntaamaan omia resurssejaan operatiiviseen toimintaan, ja koulutuksen laatua on kyetty yhdessä jatkuvasti kehittämään. Luottamus kumppanien välillä on vuosien varrella rakennettu vankaksi, joten yhteistyö jatkuu hyvänä tulevaisuudessakin. ■

MILCON

Valmis vaativien kumppaneiden haasteisiin

Kaikkiin sähkötekniisiin ja viestiliikenteen haasteisiin ei aina löydy valmista ratkaisua kaupan hyllyltä. Silloin tarvitaan asiantuntemusta, kokemusta ja ammattitaitoa.

Kaapeloinnit, johtamisjärjestelmät ja sähkömekaaniset kokoonpanot ketterästi ja kustannustehokkaasti – rautaisella ammattitaidolla.

Milcon on luotettava kaapeli- ja liitostekniikan ammattilainen ja kumppani jo vuosien takaa.

**OLEMME MUUTTANEET!
LÖYDÄT MEIDÄT:**

Ruutanakorventie 2
33960 Pirkkala

Puh. 010 239 2170
info@milcon.fi

 www.milcon.fi

Suomen Valtakunnan Liitto – vastavoima demokratialle?

TEKSTI TOMI MERTANEN

Suomessa toimi 1930-luvulla useita äärioikeistolaisia liikkeitä, mutta niiden toiminta oli vaisua. Tuolloin selvä enemmistö suomalaisista kannatti demokraattista yhteiskuntaa. Uusi äärioikeistolaisjärjestöjen nousu koettiin jatkosodan vuosina, mutta ne olivat niin pieniä, ettei Saksa osoittanut mielenkiintoa niitä kohtaan. Oli kuitenkin eräs järjestö, jolla oli suhteita Saksaan, vuonna 1942 perustettu **Suomen Valtakunnan Liitto** (SVL).

Suomen Valtakunnan Liiton syntyyn vaikutti vahvasti *Akateemisen Karjala-Seuran* (AKS) puheenjohtaja **Vilho Helasen** syksyllä 1940 synnyttämä *Nouseva Suomi* -yhdistys, joka ammensi aatteensa talvisodan synnyttämästä yhteishengestä porvareiden ja vasemmiston välillä. Helanen halusi säilyttää talvisodan hengen, ja hankki yhdistykselleen tukea puoluekentän joka suunnalta, paitsi *Isänmaallisesta Kansanliikkeestä* (IKL).

Helanen oli 1930-luvulla tukenut IKL:n toimintaa, mutta vaati talvisodan jälkeen sen lakkautta-

mista, koska katsoi sen olevan kansan yhtenäisyyden esteenä. Vaatimus tulehdutti Helasen ja IKL:n suhteet.

Kesän 1940 edetessä kansanliikkeen toimintaa ryhdyttiin talvisodan lamaannustilan jälkeen herättelemään uudelleen henkiin. IKL suuntasi tarmonsa Nousevan Suomen toiminnan estämiseen. IKL:n johdolla järjestettiin syksyllä 1940 sekä alkukesästä 1941 Lapualla ja Hämeenlinnassa neuvottelukokoukset, joiden tavoitteena oli yhdistää maassa toimineet äärioikeistolaiset liikkeet. Yksituumaisuuteen ei kuitenkaan päästy.

Hämeenlinnassa luotu idea uudesta järjestöstä jäi kuitenkin elämään ja sitä kehiteltiin loppuvuodesta 1941 edelleen. Enää ei ollut kyse vastavoimasta Nousevalle Suomelle – sen toiminta oli lakannut jatkosodan alettua – vaan nyt suunniteltiin eräänlaista IKL:n ”varaliikettä”: oli luotava kansanliikkeestä muodollisesti täysin riippumaton järjestö, jota johtaisivat eri miehet. Neuvotteluihin osallistui syksyllä 1941 monia tahoja, myös varsin huomattavia akateemisia piirejä. Yritys tuotti tulosta, kun alkuvuodesta 1942 perustettiin Suomen Valtakunnan Liitto. IKL:ään sillä ei tosin enää ollut siteitä.

Aluksi SVL:n johtoon nousi toimittaja **Sven B. Oksanen**. Hän oli tutustunut suomalaiseen kansallissosialismiin toimittamalla useita ääriliikkeiden lehtiä. Koska Oksasen persoonaa pidettiin aiemman toiminnan vuoksi arveluttavana, oli etsittävä uusi keulahahmo. Sellaiseksi löydettiin silmälääkietieteen professori **Mauno Vannas**, joka oli tunnetusti saksa-

laismielinen ja omaksunut kansallissosialistia näkemyksiä. Vannas oli ollut stipendiaattina Saksassa 1930-luvun alussa ja todistanut paikan päällä Hitlerin valtaannousua. Oksasesta tehtiin liiton sihteeri.

Liiton toiminta oli käynnistettävä laatimalla ensin periaateohjelman luonnos, jonka tueksi kerättäisiin mahdollisten jäsenten nimiä. Kun kannatus olisi riittävän suuri, olisi laadittava varsinainen ohjelma, joka hyväksyttäisiin perustavassa kokouksessa – se voitiin järjestää vasta sodan päätyttyä. Vannas esitti, että SVL:n lopullisen perustamisen jälkeen aiemmat poliittiset ryhmät saivat itse päättää, lopettaisivatko ne toimintansa ja liittyisivätkö ne liittoon. Joka tapauksessa liitto koahoisi sodan jälkeen Suomen merkittävimmäksi poliittiseksi tekijäksi, eräänlaiseksi valtakunnan puolueeksi, kuten nimikin enteili. Tavoite oli, että ainakin IKL, kokoomus, edistyspuolue, AKS sekä kaikki kansallissosialistiset yhdistykset olisivat mukana.

Kansallissosialistinen yhteiskuntajärjestys

Mauno Vannas laati alkuvuodesta 1942 liiton ideologisen ja organisatorisen toimintaohjelman, josta piti tulevaisuudessa muodostua Suomen uusi yhteiskuntajärjestys. Ohjelma pohjautui kansallissosialismista otettuihin lainoihin ja siinä korostettiin vahvasti suomalaisuutta kansallissosialistisiin lähtökohtiin tukeutuen: SVL:n päämääränä oli ”valtakunnan sisäinen lujittaminen ja hajalleen joutuneiden Suomen heimojen kokoaminen suureen yhteiseen isänmaahan.” Suomen valtio- ja yhteiskuntajärjestystä oli kehitettävä ”esi-isiemme kansanvallan pohjalle rakentuvan johtaja- ja vastuuperiaatteen” mukaisesti luokkariidat poistaen.

Ohjelman mukaan liiton perimmäisenä tarkoituksena oli rakentaa Saksan ajamaan *Uuteen Eurooppaan* sopeutuva kansallinen Suomi. Maanpuolustus oli ”kansallishenkisenä kehitettävä soturikuntiaamme ja valtakuntamme vartioasemaa vastaavalle tasolle”. Kansallissosialistisessa hengessä keskiön ohjelmassa asetettiin työn tekeminen ja sen kunnioittaminen. Jokaisen kansakunnan jäsenen oli voimiensa mukaan tehtävä henkistä tai ruumiil-

Vuonna 1943 Mauno Vannas kutsuttiin armeijan palvelukseen. Hän palveli lääkintäeverstin arvossa.

lista työtä. Lisäksi Suomi oli vapautettava kaikesta juutalaisuuden vaikutuksesta ja oli ryhdyttävä tehokkaaseen rotu- ja perinnöllisyyshuoltoon. Koululaitoksessa vieraiden kielten opetus oli keskitettävä saksan kieleen.

Oksasen tehtävänä oli kannattajien keruu ohjelmaluonnokselle, jota postitettiin jokseenkin runsaasti ympäri maan pyrkimyksenä saada sille älymystöpiirien hyväksyntä. Kahden ensimmäisen kuukauden aikana keruu keskitettiin pääkaupunkiseudulle, minkä jälkeen sitä laajennettiin muihin suuriin kaupunkeihin ja kauppaloihin. Nimiä ei kerätty umpimähkään vaan suostumus haluttiin lähinnä merkkihenkilöiltä. Oksasen sairastuttua ja jouduttua vuodepotilaaksi keruuta jatkoi tohtori **Yrjö von Schrowe**.

Puolessa vuodessa kerättiin noin 2 000 nimeä, joskin eräiden tietojen mukaan ehdollisia jäseniä oli vuoden 1942 lopussa jo 6 000. Kaikki tuskin olivat innokkaita aatteen kannattajia, vaan osa lienee ollut mukana ”varmuuden vuoksi”. Nimilista oli silti kunnioitusta herättävä. Mukaan oli saatu ”nenästävedettäviä, yksinkertaisia professoreja” – kuten sensuuri asian ilmoitti – kaikkiaan noin 40.

Jäseniksi suostuivat myös monet kulttuurivaihtajat ja taiteilijat. Tunnetuimpia allekirjoittajista olivat kuvanveistäjä **Wäinö Aaltonen**, geologi **Wäinö Auer**, kirjailija **Lauri Haarla**, tohtori **Martti Kantele**, säveltäjä **Yrjö Kilpinen**, lääketehdas Orionin toimitusjohtaja, professori **Erkki Leikola**, kielentutki-

ja **J.J. Mikkola** sekä vaimonsa **Maila Talvio**, kuvanveistäjä **Jussi Mäntynen**, Helsingin yliopiston rehtori **Rolf Nevanlinna**, ohjaaja **Risto Orko**, folkloristi **Väinö Salminen**, Suomi-Filmin toimitusjohtaja **Martti Schreck**, IKL:n kansanedustaja, maanviljelyskemian ja -fysiikan vt. professori **Pauli Tuorila** sekä professori **Arvo Ylppö** – kaikki tunnetusti saksalaismielisiä henkilöitä.

Nimien keruun yhteydessä hankittiin liitolle varoja sekä yksityisiltä että yrityksiltä. Liittoa tukivat varsinkin suuryritykset ja liikemiehet. Eräs merkittävimmistä tukijoista oli laivanvarustaja **Antti Wihuri**. Kassaa kartutettiin myös perimällä allekirjoitaneilta säännöllinen jäsenmaksu, joka riippui jäsenen maksukyvyistä. Jäsenhankinta lopetettiin vuonna 1943 Vannaksen saatua komennuksen armeijan palvelukseen.

"Suur-Suomen" vaikuttajia kootaan yhteen

Valtakunnanliitosta kiinnostuneille järjestettiin vuonna 1942 useita tiedotustilaisuuksia professori Vannaksen kotona Helsingissä. Vannas vastaili jäsenien kysymyksiin ja selvitteli toiminnan päämääriä.

Keskeinen tavoite oli heti sodan jälkeen koota kaikki vaikutusvaltaiset ihmiset tulevan *Suuri-Suomen* kaikista piireistä SVL:n ympärille ja siten muodostaa valtio, jossa ei olisi puolueita ja jossa valtiolämä rakentuisi kansanvaltaiselle johtaja- ja vastuuperiaatteelle.

Sodan päättymistä piti odottaa

Liiton varsinainen toiminta voitiin aloittaa vasta sodan jälkeen, sillä muussa tapauksessa seurauksena saattoi olla rintamahajaannusta. Oli myös odotettava niin kauan, että saksalaiset olisivat poistuneet maasta. Vannas oli varma, että SVL ottaisi maassa vallan.

Koska työn piti käynnistyä vasta sodan päättyttyä, perustettiin marraskuun 1943 lopulla eräänlainen peitejärjestö, *Yhteiskuntatieto ry.*, hoitamaan liiton tehtäviä. Toisin kuin emojärjestönsä, merkittiin Yhteiskuntatieto yhdistysrekisteriin. Siihen pyrittiin keräämään jäseniä kaikista yhteiskuntaluokista perustelematta tarkemmin toiminnan kansallissosialistisia päämääriä ja tarkoituksia. Organisaatiot oli määrätty yhdistää, kun kokoon olisi saatu riittävästi sekä sivistyneistön että työväestön edus-

tajia, etenkin sosialidemokraatteja. Yhteiskuntatiedon toiminta lakkasi kuitenkin pian perustamisen jälkeen.

Vaikka Vannas vieraili liiton johtajan ominaisuudessa Saksassa useaan otteeseen jatkosodan aikana, kiellettiin matkoista puhumasta kenellekään. Matkoillaan Vannas loi suhteita moniin suuntiin, muun muassa SS-Hauptamtin johtajaan, Gruppenführer **Gottlob Bergeriin**. Hänen kautta kulki tieto SVL:n ohjelmasta vuoden 1942 aikana SS-valtakunnanjohtaja **Heinrich Himmlerille**. Myös NSDAP:n puolueideologi **Alfred Rosenbergia** informoitiin järjestön perustamisesta.

Matkojen seurauksena saksalaiset käsittivät nimenomaan Vannaksen ja Nevanlinnan tärkeiksi tulevaisuuden nimiksi. Vannasta pidettiin Saksassa kyvykkäänä miehenä, ja esimerkiksi Pohjois-Suomessa saksalaisjoukkojen komentaja, kenraali **Eduard Dietl** luonnehti häntä mitä sopivimmaksi Suomen kansallissosialistien johtajaksi. Sen sijaan Nevanlinnan asema SVL:ssä on jäänyt epäselväksi, vaikka hän tunnetusti saksalaismielinen olikin.

Saksassa suhtautuminen liittoon oli kahtalaista. Toisaalta sitä pidettiin varsin kannatettavana yrityksenä, toisaalta oltiin pettyneitä siksi, että toiminnan oli määrä alkaa vasta sodan jälkeen ja saksalaisten poistuttua maasta. Saksalaisilla oli yhteyksiä liittoon, sillä Helsingin-lähetystön lehdistöattasea **Hans Metzger** tunsu Oksasen hyvin. Saksan myös väitettiin Metzgerin ja Oksasen kautta tukeneen liittoa rahallisesti. Täyttä varmuutta tästä ei ole.

Kaikkienensa lähteitä SVL:n toiminnasta on jäljellä hyvin vähän. Puheenjohtaja Vannas näyttää kuitenkin aktiivisesti pyrkineen kontakteihin saksalaisten kanssa, mutta ajankohta toiminnalle oli sotatilanne huomioiden huono. Ja koska järjestöä ei virallisesti rekisteröity tai edes perustettu, ei toiminta koskaan saavuttanut järjestynyttä muotoa.

Kilpailua suomenruotsalaisten kanssa

SVL:n yltiösuomalaisuus synnytti sille kilpailijoita Saksan suuntaan. Suomenruotsalaisilla oli oma, *Suomalais-saksalaisesta Seurasta* eronnut yhdistyksenä, *Svenska Tysklandsvänner i Finland* (STF). Yhdistystä johtivat **C.A.J. Gadolin** sekä **Örnulf Tigerstedt**, ja se pyrki erottautumaan suomenkielisistä painottamalla saksalaisten ja suomenruotsalaisten germaanista rotusukulaisuutta.

STF:ään kuulunut **John Rosberg** oli saksalaisen rotuteoreetikko **Hans F.K. Güntherin** ystävä, ja oli sisäistänyt tämän ajatukset germaanisesta herrarodusta. Rosbergista ei-arjalaiset suomalaiskansalliset piirit olivat saaneet liian suuren aseman suomalais-saksalaisten suhteiden hoidossa. Viitteitä suomenkielisten ja ruotsinkielisten kansanosien keskinäisestä kilpailusta Saksan suuntaan oli saatu jo 1930-luvulla, mutta sotavuosina vastakkainasettelu äärioikealla voimistui.

Vastaavasti suomenruotsalaiset koettiin suomenkielisissä kulttuuripiireissä kilpailijoina eikä heidän toimintaansa saksalaisten kanssa katsottu suopeasti. SVL:n johtajien tavoin myös AKS puuttui STF:n toimintaan omassa kiertokirjeessään. Seura paheksui STF:n heinäkuusta 1943 lähtien Lapissa olleille saksalaisille tarjoamaa tilaisuutta viettää kahden viikon loma jäsentensä perheiden kotona. Näin saksalaisille tarjoutui tilaisuus tutustua Suomeen, mutta vain ruotsinkieliseen väestöön. AKS:n mukaan saksalaisille oli syntynyt harhakuva, että maassa oli vain ruotsinkielistä sivistyneistöä. Epäkohta haluttiin poistaa järjestämällä vastaavanlaisia vierailuja suomalaiskodeissa AKS:n jäsenten kautta – pitihän Saksaan saada Suomesta oikeanlaista tietoa, kuten kiertokirjeessä todettiin. Oli käynnissä kilpajuoksu siitä, kummat olivat enemmän saksalaisille mieleen, suomalaiset vai suomenruotsalaiset.

Sodan päätyttyä Oksanen selitti Valtiollisen poliisin kuulusteluissa, ettei saksalaisten kanssa harjoitettu mitään sellaista yhteistoimintaa, joka olisi myötävaikuttanut Suomen miehittämiseen sodan jälkeen. Muutamat SVL:n toimintaan osallistuneet kertoivat kuitenkin Valpolle, että saksalaiset olivat kaavailleet vuosia kestävä ”vallankaappaus”, jonka jälkeen Vannas liittoineen olisi noussut Suomeen johtoon.

Poliittinen "puhdistus" kuului suunnitelmiin

Valpon keräämien tietojen mukaan suomalaisesta SS-pataljoonasta piti kotiuttamisen jälkeen muodostaa liiton läheisyyteen niin sanottu rautanyrkki, joka olisi vastustanut bolševismia, vapaamuurareita ja ruotsalaisia. Laaditun proskriptiolistan mukaan olisi likvidoitu tai pakkotyöhön viety useita johtavia poliitikkoja ja kenraaleita, muun muassa presidentti **Risto Ryt**i. Toiminta kuitenkin raukesi ennen alkamistaan.

Valpo otaksui rautanyrkin muodostamista Saksassa valmistelleen ainakin **Unto Bomanin**, joka toimi Berliinissä suomalaisen SS-pataljoonan asiainhoitajana. Nyrkin toteuttaminen epäonnistui, kun kesällä 1942 viimeisenä värvätyn suomalaisen vapaaehtoisjoukon koulutusohjelmasta poistettiin poliittinen koulutus – juuri tätä ryhmää oli Valpon mukaan kaavailtu nyrkin ytimeksi. Tietojen vahvistaminen ei käytettävissä olevilla lähteillä onnistu. Totta toki on, että saksalaisilla oli suunnitelmia jonkinasteisesta maanalaisesta toiminnasta ja vallankaappauksesta sodasta irtautuneessa Suomessa.

Vaikkei rautanyrkin perustamissuunnitelmista varmuutta olekaan, niin SS-pataljoonalla oli todistusti tiiviit suhteet SVL:ään. Liitto rekrytoi uusia jäseniä suomalaisista SS-miehistä, ja SS-vapaaehtoiskomitean puheenjohtajana toimi Rolf Nevanlinna. Vannas puolestaan oli komitean jäsen. Liiton toiminnassa mukana olleista jääkärikapteeni **Arvi Kalsta** oli innokas SS-vapaaehtoisvärväri.

Nimekkästä jäsenistöstään tai saksalaisilta saatuaan sympatiasta huolimatta SVL ei missään vaiheessa ollut merkittävä poliittinen tekijä. Valpo väitti liitolla olleen toimintakäskeä odottaneita soluja eri puolilla maata, mutta väite ei ole uskottava. Lähinnä se herätti huomiota saksalaismielisillä ja kansallis-socialismiin tukeutuneilla kannanotoillaan.

Toiminta hiipui jälkiä jättämättä

Mauno Vannaksen Saksan-matkan jälkeen vuonna 1942 liiton toiminta alkoi kohdata vaikeuksia ja vuonna 1943 Vannas kutsuttiin armeijan palvelukseen. Tällöin hän Oksasen kertoman mukaan poltti järjestön jäsenluettelon suurempien ongelmien estämiseksi. Lopullisesti SVL:n toiminta hiipui vuonna 1944, kun Vannas määrättiin Vilppulan sairaalan johtajaksi. Hän joutui myös päämajaan puhuteltavaksi innokkaan saksalaismielisyytensä vuoksi, minkä jälkeen toiminta lakkasi kokonaan.

Aselevon jälkeen Suomen Valtakunnan Liittoa ei määrätty lakkautettavaksi, koska sitä ei ollut koskaan rekisteröity. ■

Artikkeli perustuu pääasiassa Valtiollisen poliisin järjestöstä keräämään aineistoon sekä sodan jälkeen tekemiin kuulusteluihin. Aineistoa säilytetään Kansallisarkistossa. Lisäksi on hyödynnetty aiempaa tutkimuskirjallisuutta.

Juha-Antero Puistola
Komentaja

Kiinalainen gambiitti

Turvallisuusympäristön muutoksen tunnistamisen jälkeen olemme saaneet lähes päivittäin kuulla selityksiä sille, miksei Venäjän todellista karvaa tiedetty ennen helmikuuta 2022. Kukaan ei oikeastaan sano, että tiedettiin kyllä, mutta syystä tai toisesta päätettiin olla piittaamatta. Ei siinä mitään – päättäjillä on ja oli oikeus luokitella saamansa informaatio halunsa mukaan. Jos meni pieleen, niin vastuu pitää sitten jollain tavalla kantaa. ”Kaikki (tuntemani ja hyväksymäni) muutkin arvioivat väärin” ei ole edes seisoskelun arvoinen selitys. Eihän haluumamme päättäjä ole laumasielu, joka loikkaa kairoon, koska muutkin.

Olemme siis päässeet poliittisen historian siihen taitekohtaan, jossa käsityksemme Venäjästä lähestyy Ukrainassa näkyvää todellisuutta. Mäen päälle noustuamme näemme hieman kirkkaammin naapurin juonet, joita aiemmin ehkä peitteli luja uskomme rauhaan ja rakkauteen. Tai jokin muu harha. Pahinta oli (jo siis tuolloin tuntui siltä), että kirjoitimme kangastuksemme virallisiin asiakirjoihin, joihin saatoimme myöhemmin vedota tiedon lähteenä. Arvioimme piileviä riskejä kirjoittamamme tulevaisuuden perusteella. Aut.

Uusi kuorma

Venäjän osalta syväpinttynyt pyykki on edelleen koneessa. Ihan nurkan takana odottaa jo seuraava säkki, jonka kylkeen on jollain uiguurileirillä pienin kätös in korukirjailtu ”Kiina”. Senkin sisältä saattaa paljastua jos millaisella vauhtiraidalla koristeltua kalsaria. Keisarin apulaisten vanhat vaatteet.

Kiina on vuosien saatossa alkanut saada yhä tukempaa otetta monesta länsimaasta. Suurten voittojen toivossa moni unohti kaikki mahdolliset varoitukset Kiinan taloudellisen, tieteellisen ja poliittisen vaikutusvallan kasvun vaaroista. Nyt kiinalaisten

toimintamalli on hitaasti uppoamassa länsimaiden tietoisuuteen.

En väitä, että länsimaat ovat narskuvan puhtaita tai ansainneet politiikallaan taivaspaikan. Tarkoitin sitä, että jopa vajavaiset demokratia- ja ihmisoikeuskäsityksemme ovat ilmiselvässä ristiriidassa Kiinan kanssa. Kuilu on niin syvä, ettei sitä voi piilottaa tietämättömyyden väitteisiin. Kysymys on siitä, olemmeko valmiit hyväksymään Kiinan toiminnan vai emme. Jos homma on OK, niin sitten se on. Jos ei ole, niin jotain tarttis tehdä.

Raha rauhoitti

Kiinan poliittinen johto on todistettavasti polkenut vähemmistöjen oikeuksia, murjonut kansallisyhteiskunnan toistaitoiseksi, järjestänyt ei-valtiollisille organisaatioille kuumat paikat ja räyhännyt näyttävästi, kun asioista on huomautettu. Kiivasta sanaa on ryyditetty sotilaallisen suorituskyvyn huijalla nostolla ja naapurivaltioiden kiusaamisella. (Ja kyllä – laskin Taiwanin valtioksi enkä maakunnaksi).

Kasautuvasta todistusaineistosta huolimatta onnistuimme vuosien ajan kuvailemaan Kiinaa jopa kumppanina sanomatta suoraan, että valtio muodostaa systeemisen riskin länsimaille. Tai uhan. Käyttäkää jotain sellaista sanaa, joka unohtui suomalaisten Saksan yrityskaupoilla. Ylläpitämistämme sanavalinnoista ja mielikuvista johtuen ei ole ihme, ettei esimerkiksi akateeminen maailma juuri varonut kiinalaisten opiskelijoiden tai tutkijoiden tuloa. En kehtaa edes kuvitella, kuinka moni näistä palasi kotimaahansa naurua ja melkoista salaisuussäkkiä pidellen.

Kiina käytti gambiittissaan rahaa ja valitun määrän osaamista. Kuten kunnon pelissä, hyöty tulee (tuli) valtiolle vasta paljon myöhemmin. Meidän täytyy oppia politiikan vastagambiitti. ■

Neuvostolaivasto kylmän sodan valtamerillä

TEKSTI OHTO MANNINEN

Toisen maailmansodan päätyttyä Yhdysvallat ja sen liittolaiset olivat laivastoltaan Neuvostoliittoa tun-
tuvasti vahvempia.

Saksan ja Italian jäljiltä saatiin pinta-aluksia ja sukellusveneitä ja Suomeltakin panssarilaiva Väinämöinen (Vyborg), joka tosin oli lähinnä rannikkopatteri. Sitten Neuvostoliitto alkoi voimistaa sukellusveneasetaan. Pinta-alustenkin määrä alkoi vähitellen lisääntyä, joskin Stalinin ajan suurisuuntaiset taistelulaivasuunnitelmat jäivät kesken. Tosin rautaesiripun laskeuduttua läntisissä laivastokalentereissa nämä haamuilivat vielä pitkään.

Neuvostoliiton johto sisäisti merivoimien vaikutuksen sotilaspoliittiseen tilanteeseen. Laajoilla alueilla vastustettiin Yhdysvaltojen ja sen liittolaisten paikallisia pyrkimyksiä. Neuvostoliitto tuki taistelua ”kansainvälistä imperialismia ja sionismia” vastaan.

POHJOISEN- JA TYNNENMEREN LAIVASTOJEN sukellusveneet alkoivat tehdä vuodesta 1956 alkaen täysin autonomisia matkoja laivaston operatiivisen alueen ulkopuolelle. Hankitut tiedot koottiin yhteen. Muodostui ajatus laivaston operatiivisen voiman käytöstä, joka vastaisi Neuvostoliiton nopeasti kasvavan laivaston potentiaalia.

Pohjois-Atlantilla Islannin ”korkeuden” vesi-alueet muodostivat eräänlaiset portit, joiden ohittamisen jälkeen sukellusveneiden oli helpompi irtaantua tarkkailijoiltaan. Tyynenmeren alueelta kansainväliseen tietoon jätti näkyvät jäljet uponnut ydinsukellusvene.

Vuonna 1962 suoritettiin operaatio ”Anadyr” vastauksena Yhdysvaltojen laajentuneisiin Kuu-

ban vastaisiin toimiin, jotka johtuivat neuvosto-ohjusten sijoittamisesta sinne. Neuvostoliiton merivoimat muodostivat operatiivinen ryhmän Mustanmeren laivaston ja Pohjoisen laivaston aluksista. (Tällä palstalla on aiemmin käsitelty tätä Anadyr-operaatiota; alukset vedettiin takaisin.)

Maailmalaajuiseksi luokiteltava sotaharjoitus ”Okean-70” antoi toimintavalmiuksia useimmilla merillä. Kaukaisille merialueille ryhmitettiin mm. 84 pinta-alusta ja 80 sukellusvenettä. Johtamista varten oli muodostettu globaali johtamisjärjestelmä Atlantilta Tyynelle merelle.

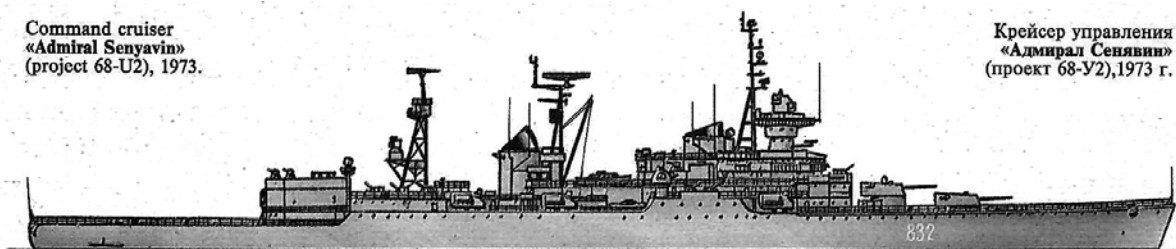
ARABIMAIDEN KRIISIEN aikoina Neuvostoliitto siirsi 1958 Itämereltä kahdentoista sukellusveneen prikaatin Adrianmerelle Albanian edustalle. Sinne varustettiin väliaikainen tukikohta, johon sisältyi kaksi tukilaivaa. Tehtävänä oli tarkkailla Yhdysvaltain kuudennen laivaston sukellusveneitä ja Israelin laivastoa, jotka olivat arabien ja Israelin välisen kiista-alueen läheisyydessä. Neuvostoliiton ja Albanian johdon ideologisesta erimielisyyksien takia tukikoh-
ta sitten menetettiin.

Neuvostolaivasto lähetti sittemmin alusosastoja lähelle kriisikeskuksia. Arabimaiden ja Israelin välisen kuuden päivän sodan alkaessa kesäkuussa 1967 muodostettiin Välimeren eskaaderi. Se oli vastapaino Yhdysvaltain merivoimille Välimerellä. Eskaaderin 40 aluksesta 10 oli sukellusveneitä (Mustanmeren ja Pohjoisesta laivastosta).

Neuvostoliitto uhkasi aloittaa sotatoimet, jollei Israel lopeta hyökkäystä. Hyökkäys päättyi ja arabimaiden poliittinen johto vältti romahduksen. Kesä-heinäkuussa operatiivinen ryhmä sai nimen 5. Välimeren operatiivinen eskaaderi. Sen komentopaikka oli risteilijä Dzershinskillä Port Saidin satamassa mutta pääosa laivoista oli jatkuvasti merellä. Sukellusveneet (Pohjoisen, Itämeren ja Mustanmeren laivastoista) vaihtuivat jaksoittain.

Command cruiser
«Admiral Senyavin»
(project 68-U2), 1973.

Крейсер управления
«Адмирал Сенявин»
(проект 68-У2), 1973 г.

Risteilijä Admiral Senyavin toimi mm. Indonesiassa.

Vuoden 1973 sodan aikana eskaaderin laivoilla ja Mustalta mereltä saapuneilla saapuneilla laivoilla valmistauduttiin maihinnousuun Port Saidin suojelemiseksi. Neuvostoliitosta oli määrä saapua laskuvarjojoukkojen divisioona. Viime hetkellä operaatio kuitenkin peruttiin.

Neuvostolaivaston toiminta-alueilla järjestettiin yhteisharjoituksia: Mustanmeren laivaston, Syyrian ja Egyptin maihinnousu Latakian sataman alueelle 1969 ja Tyynenmeren laivaston ja Somalian sotaharjoitus 1972 Berberan satamassa.

MARRASKUUSSA 1959 Indonesiassa vieraili ensimmäinen Neuvostoliiton merivoimien osasto, johon kuului mm. risteilijä *Admiral Senyavin*. Neuvostoliiton Tyynenmeren laivaston sukellusveneprikaati saapui tärkeään indonesialaiseen Surabajan satamaan vuoden 1962 alussa. Neuvostosotilaat aloittivat heti indonesialaisten merimiesten koulutuksen ja alusten valmistelemisen Indonesialle luovuttamista varten.

Vuoden 1962 alussa paikalliset vallanpitäjät valmistelivat operaatio ”Mandalan”, jonka tavoitteena vallata hollantilaisilta Uuden-Guinean saarella sijaitseva Länsi-Irian. Kuudesta yksiköstä koostuvan 50.sukellusveneprikaatin tuli ottaa osaa taistelutoimintaan indonesialaisten puolella. Sotatoimiin ei kuitenkaan tarvinnut ryhtyä, sillä hollantilaiset ryhtyivät rauhanneuvotteluihin. Sukellusveneet luovutettiin indonesialaisille miehistöille. Indonesialle luovutettu risteilijä *Ordsonikidze* sai nimen *Irian*.

Elokuussa 1967 lähti 8. neuvostoeskaaderi Intian valtamerelle. Siihen liitettiin maihinlaskujoukkoja (merijalkaväkeä). Tämä (8. Intian valtameren operatiivinen eskaaderi) suunnattiin Arabian merelle tehtävänä tarkkailla myös tilannetta Persianlahdella. Pysyväksi tukikohdaksi tuli Sokotran saari. Vuodenvaihteessa 1971/72 tämän osaston läsnäolo hillitsi Intian ja Pakistanin konfliktin leviämistä.

Paikalliset sodat aiheuttivat merivoimille tehtäviä. Bangladeshin hallituksen pyynnöstä neuvosto-

laivasto korjasi alkaen 1972 käyttökuntoon Tshittagongin sataman. Raivattiin miinoja ja upotettuja laivoja. Tyynenmeren laivaston voimin raivaus valmistui 1974. Samaan aikaan 8.eskaaderin ja Mustanmeren laivaston alukset raivaivat miinoja Punaisella merellä, Suezin kanavalla ja Suezin lahdella. Tämän toiminnan aikana neuvostolaivaston osasto tukeutui Hurghadan satamaan Egyptissä.

Amerikkalaisten joukkojen lähdettyä Vietnamiin 1974 neuvostolaivasto muosti 17. operatiivisen eskaaderin, jonka tukikohta oli Camranhin satama Vietnamin. Tukikohdassa oli mm. sukellusvenedivisioona ja pinta-alusprikaati. Se oli käytössä Neuvostoliiton loppuun asti. (Sama satama oli venäläisten käytössä ennen Venäjän laivaston lähtöä kohti tuhoisaksi osoittautunutta Tsushiman taistelua 1905.)

Neuvostoliiton aseman voimistamiseen liittyivät laivastovierailut mm Guineaan, Syyriaan, Angolaan, Kuubaan, Etiopiaan, Seychelleille, Kambodzhaan, Mosambikiin ja Mauritiukselle.

Neuvostojoukkojen mennessä Afganistaniin 8. operatiivisen eskaaderin kokoonpanoon lisättiin maihinnousualuksia. Suoritettiin mittava maihinnousuharjoitus Sokotran saarelle.

NEUVOSTOLAIVASTON LIIKKUESSA kaikilla valtamerillä lisättiin huoltovalmiutta. Valmistettiin ”liikkuva huolto” (huoltoaluksia, suoja-aluksia ja teknisen huollon aluksia). 1970-luvulla solmittiin sopimuksia Beninin kanssa (1977) ja San Thomas & Principen (1978) kanssa. Merivoimien huoltopisteitä olivat Luanda Angolassa, Dahlak Etiopiassa, Marsa-Matruh ja Port Said Egyptissä ja Tartus ja Latakia Syyriassa. Huoltoa oli myös Splitissä ja Tivatissa Jugoslaviassa sekä Bizertassa ja Sfaxissa Tunisiassa.

Neuvostoliiton hajoaminen heikensi laivastoa. Mustan meren laivasto jaettiin Venäjän ja Ukrainan kesken. Monet kymmenet vanhemmat alukset romutettiin, aluksia myytiin ulkomaille – Kiinaan ja Intiaan myytiin lentotukialus – ja rakennustoiminta hidastui. Vähitellen rakennustoiminta pääsi taas käyntiin Venäjän uuden (eli vanhan) lipun alla. ■

Viekö sota tiedettä ja teknologioita oikeasti eteenpäin?

TEKSTI JYRI KOSOLA

Sanotaan, että sodat edistävät tiedettä, kun kansakuntien voimavarat valjastetaan keksimään uusia ratkaisuja taisteluiden voittamiseksi. Mutta onko asia todella näin?

Sodan tiedettä edistävää vaikutusta kuvataan usein esimerkein toisesta maailmansodasta. Venäjän ja Saksan aloittaessa maailman valloituksensa käytössä oli osin puurakenteisia kangasverhoiltuja kaksitasoisia lentokoneita, mutta jo kolmen vuotta myöhemmin ihmiskunta astui V2-ohjuksen myötä avaruusaikakauteen.

Kehityslöykä oli huima. Kuuden sotavuoden aikana käyttöön tuli ballististen ohjusten lisäksi ohjattavia liitopommeja, nykypäivämme täsmäaseita, se-

kä ensimmäiset ilmatorjuntaohjukset. Viimeksi mainitut tosin jäivät prototyyppiasteelle sodan päättymisen johdosta.

Myös risteilyohjus näki päivänvalon saksalaisten kostoaseen V1 myötä. Maasta laukaistulle sykäysmoottorilla varustetulle aseelle asetettiin lentoreitti, jonka päässä ohjus sukelsi edessä olevaan kohteeseen, niin kuin nykyisetkin risteilyohjukset. Ensimmäiset miehittämättömät maaroBOTit saivat tulikaisteensa saksalaisten käyttäessä kaapelin avulla kauko-ohjattuja *Goliath* pioneerirobotteja räjähteiden viemiseen kohteeseen vihollistulen alla.

Suihkuhävittäjien ja -pommikoneiden myötä lentokoneiden nopeudet kasvoivat sodan kuluessa lähes kaksinkertaisiksi. Etenkin ilmasodankäynnissä uuden teknologian mahdollistama suorituskyvyn kehitysvauhti teki muutamassa vuodessa edellisen sukupolven kalustosta vanhentunutta ja kelpaamatonta ensilinjakäyttöön. Tutka mullisti merisodankäynnin ja auttoi voittamaan taistelun niin Britanniasta kuin Afrikastakin.

Maasodankäynnissä ontelorakettiaseet tekivät jalkaväkitaistelijasta panssarintorjuntatykkimiehen. Rynnäkkökivääri antoi joukkueelle kiväärikomppanian tulivoiman. Sodan loppuvuonna käyttöön tulleet infrapunalaitteet mahdollistivat taistelun ympäri vuorokauden. Tietokone mahdollisti vastustajan operaatioiden ennakkoinnin edesauttamalla salattujen viestien purkamista selväkielisiksi.

Sovelluksilla on usein siviilitausta

Sota näyttäisi vievän tiedettä ja teknologioita eteenpäin. Kyse voi kuitenkin olla paljon harhasta, sillä edellä mainittujen sovellusten tieteellinen pohja oli luotu vuosia tai jopa vuosikymmeniä aiemmin, ja usein nimenomaisesti siviilikäyttöön.

Wernher von Braun haaveili avaruusmatkailusta, ei ballistisista ohjuksista. Tutkaa kehiteltiin keinoksi estää laivojen törmäystä sumussa. Ontelopanos kehitettiin kaivoskäyttöön ja raketti ilotulitukseen. Tietokoneen juuret ovat väestön laskemisessa.

Suomen kielen sanassa keksiä yhdistyy kahdenlainen keksiminen; jonkin olemassa olevan löytäminen (engl. discover) ja jonkin kokonaan uuden luominen (engl. invent). Sana discover kuvaa hyvin sitä, että tutkimuksen keinoin poistetaan tietämättömyyden peite, joka estää ihmiskuntaa näkemästä jotakin, joka on koko ajan ollut olemassa.

Esimerkiksi penisilliinin löytäminen avasi ihmiskunnan silmät laajemminkin antibiooteille. Kehitys oli aluksi hidasta. *Penicillium chrysogenum* -homesienestä eristetyin aineen antibioottisen vaikutuksen huomasi ensimmäisenä vuonna 1896 ranskalainen lääketieteen opiskelija, mutta lääkkeeksi sitä oivallettiin soveltaa vasta 1920-luvun lopulla. Penisilliiniä ei kuitenkaan osattu eristää ja puhdistaa homeviljelmistä, joten siitä ei ollut lääkkeeksi ihmiskunnalle.

Vasta kun toinen maailmansota loi paineen pienentää taisteluissa haavoittuneiden kuolemanriskiä suitsimalla tulehduksia, keksittiin keino valmistaa penisilliiniä synteettisesti, mikä mahdollisti massa-

ONE SYSTEM

- TO GROW WITH

MIX OF MISSILES

- FOR MISSION FLEXIBILITY

EVOLUTION CONTINUES

- APPROACHING FULL SPECTRUM AIR DEFENCE

KONGSBERG

Raytheon
Missiles & Defense

AIM-120 AMRAAM

AMRAAM Extended Range (ER)

AIM-9X Sidewinder

NASAMS
Air Defence System

valmistuksen. Sota siis edesauttoi ihmiskuntaa torjumaan sairauksia. Sodan aikana tämä tosin koski vain liittoutuneita, jotka salasivat lääkkeen olemassaolon akselivalloilta.

Sodassa tietoa pantataan vihollisilta

Sodan voidaankin arvioida hidastavan tieteen edistystä juuri salassapidon vuoksi, sillä tiede perustuu pitkälti tiedon jakamiseen ja löydettyjen asioiden vertaisarviointiin sekä ilmiöiden todentamiseen toisistaan riippumattomasti. Sen sijaan teknologista kehitystä sodat näyttäisivät edistävän yhtäältä luomalla painetta uusien asioiden kehittämiseen sekä suuntaamalla resursseja siihen. Von Braunin sai resurssit rakettiensa kehittelyyn, mutta ei matkailukäyttöön, vaan aseiksi.

Sotateknologian hyötyjä arkipäivään

Vaikka sodat ovat viheliäinen vitsaus, sotaa var-ten kehitetty teknologia hyödyntää ihmiskuntaa sekä suoraan että välillisesti. Ilman suihkumootoria ja tutkaa ei olisi sen paremmin nykyisen kaltaista reittiliikennettä kuin mikroaaltouuniakaan. Tutkan magnetroniin perustuvan mikroaaltouunin lisäksi nykykeittiöistä löytyy muitakin sotateknologisen kehityksen tuotteita, nimittäin säilykepurkit ja näkkelipä.

Vaikka Ranskan keisari **Napoleon I:n** taktisesta osaamisesta voidaan olla monta mieltä, hän eittämättä oli oiva operaattikko. Hänen menestyksensä perustui kykyyn keskittää joukkoja taisteluun vastustajaa nopeammin. Näin hän kykeni yllätyksen ja paikallisen ylivoiman avulla lyömään lukumääräi-

sesti suuremman vastustajan. Joukkojen keskittäminen edellytti marssitahdin ylläpitämistä, mikä ei sallinut joukkojen pysähtymistä rosvoamaan elintarpeita siviileiltä, kuten tuolloin oli yleisesti tapana. Muona oli siis kuljetettava mukana, jolloin ongelma tuli sen säilyvyys pitkien keskitysmarssien aikana. Ongelman ratkaisemiseksi Napoleon julisti kilpailun ruuansäilöntämenetelmien kehittämiseksi. Sen voitti 1809 **Nicolas Appert**, joka vuonna 1795 aloittamiensa kokeilujen pohjalta keksi, että lasipurkeissa kuumentaminen paransi ruuan säilyvyyttä siinä määrin, että lihaa, vihanneksia, hedelmiä ja jopa maitoa kyettiin kuljettamaan kuormastoissa ja varastoimaan sotalaivoilla.

Tässäkin tapauksessa idea oli löydetty (discover) jo melkein 15 vuotta ennen keksintöä (invention). Siitä kului toiset 15 vuotta lopulliseen tuotteistukseen (development), kun nykyisen kaltainen metallinen säilyketölkki kehitettiin. Näkkileivän historia on tuntemattomampi, mutta sekin kehitettiin edesauttamaan sotatoimien liikkuvuutta poistamalla vesi elintarvikkeesta, mikä sekä kevensi kuormastoja, että paransi säilyvyyttä.

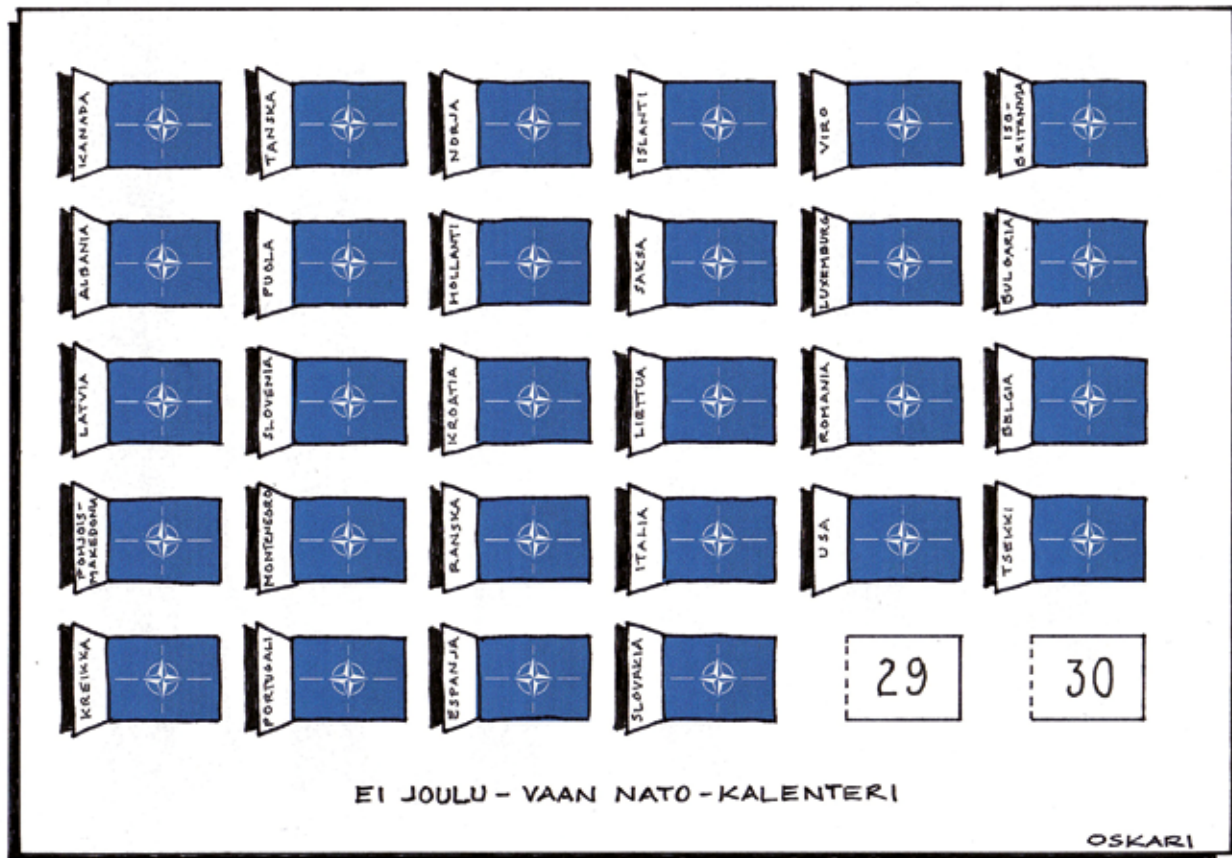
Merkittävä osa toisen maailmansodan teknologiasta perustui jo ensimmäisessä maailmansodassa käytössä olleeseen teknologiaan. Esimerkiksi suomalaisena innovaationa pidetyn Suomi-konepistoolin esikuva Bergman MP18 otettiin käyttöön ensimmäisen maailmansodan loppuvuonna. Samoin saksalaisena keksintönä tunnettua rynnäkkökivääriä olivat venäläiset kokeilleet jo ensimmäisessä maailmansodassa.

Rauhan aikana tyydytään olemassa olevaan

Voidaan sanoa, että teknologisesti toinen maailmansota alkoi siitä, mihin ensimmäinen päättyi. Parinkymmenen rauhan vuoden aikana kehitys oli suhteellisen vähäistä. Syitä tähän on monia. Ilmiselvin on tietysti kehittämisresurssien niukkuus ja hankintavolyymien pienuus normaalioloissa. Toinen kenties merkittävämpi syy on näkemyksen ja tahdon puute; ei ymmärretä, että asioita voisi tehdä toisin, tai tyydytään olemassa olevaan. Tällöin asevoimien tekniikka jää teknologisesta kehityksestä jälkeen.

Nykytilanne muistuttaa 1930-luvun loppua ainakin siinä mielessä, että monen teknologian kehitys on pidemmällä kuin asevoimien kyky hyödyntää sitä. Se, joka kykenee näitä teknologioita ottamaan ketterästi käyttöön, voi yllättää vastustajansa pahastikin. Tällaisia teknologioita voivat olla esimerkiksi tekoäly, robotiikka, data-analytiikka, synteettinen biologia sekä monet materiaaliteknologiat. ■

Joulutervehdys puolustusvoimille

Valmistamme korkealaatuisia
TIMANTTI-HYLLYSTÖJÄ
sekä SISUSTUSPANEELIJA
www.laatupaneeli.fi

P. Rotola-Pukkila Oy

61800 Kauhajoki
Puh. (06) 230 1000
Sähköposti: info@timantti.com
www.timantti.com

NORELCO
Nordic Electric Company

Nojanmaan teollisuusalue
57210 Savonlinna
Puh. (015) 576 770
Fax (015) 576 7710
www.norelco.fi

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta 2023!

sales.defence@forcit.fi
www.forcit.fi

Tarkennuksia Kirkonmaan 1968 tapahtumiin

HEIKKI TIILIKAISEN Kirkonmaan linnaketta vuonna 1968 koskevassa muistelossa (Sotilasaikakauslehti 2022/5) esitettiin, että olisin voinut kääntää *Kylmää rauhaa* kirjassani false memory -termin virhemuistoiksi. Ajatus on hyvä. Koska kuitenkin suomennokseksi on vakiintunut niin päivälehdissä kuin tieteellisissä julkaisuissa ainoastaan valemuistotermi, olin pakotettu noudattamaan vakiintunutta käytäntöä. Tämä käy ilmi kirjastani.

Oikeastaan kyse ei ole edes varsinaisesti virhemuistotakaa. Ihmisen muisti ei ole tarkoitettu videokameraksi, vaan se pyrkii hahmottamaan todellisuutta itselle ymmärrettäviksi kokonaisuuksiksi. Valemuistot ovat luonnollisia ja yleisiä meille kaikille ammattiryhmään katsomatta.

Kuten kirjassani mainittiin, Tiilikaisen väkevä esitys Kirkonmaan tapahtumista kirjassa *Kylmän sodan kujanjuoksu* on tunnettu maanlaajuisesti. Muistitutkimuksista tiedetyn mukaan kuvaukset vaikuttavat muiden muistikuviin. Tämän takia en haastatellut linnakkeella palvelleita. Kirjan julkistuksen jälkeen minuun otti kuitenkin yhteyttä 1968 linnakkeella va. kersanttina palvellut **Kananen**, joka kertoi, että Tiilikaisen mainitsema sunnuntai, 25.8.1968, kului tarinoidessa, kahvitellessa ja ruokaillen. Myöskään rouva Kanasta – joka oli tiettävästi harvoja paikalla olleita naisia – ei ollut käsketty siirtelemään kranaatteja. Saaren perheenäidit olisivat olleet joka tapauksessa kiinni lastenhoidossa.

Tiilikainen on nostanut nyt esille, että linnakkeella olisi ollut aiemmin muistellun 27 varusmiehen lisäksi merkittävä määrä rakennusmiehiä. Tällöin olisi loogista ajatella, että raavaita rakennusmiehiä olisi käytetty 50-kiloisten kranaattien siirtelyyn pikemmin kuin perheenäitejä. Rakennustyöt ajoittuivatkin varhaisempaan ajankohtaan. Vahvuuskirjojen mukaan sunnuntaina 25.8. paikalla oli 130 läsnäolonsa ja päivärahansa henkilökohtaisesti allekirjoituksellaan varmentanutta varusmiestä eli lähes viisinkertainen määrä muistikuvaan verrattuna.

Yliuutnantti evp. Kananen arvioi, että Tiilikainen oli varmasti miettinyt, miten tilanteeseen tulisi reagoida, mikäli se kiristyi. Ammattitaitoinen päällikköhän suunnittelee asioita eteenpäin. Asiakirjoista tiedetään lisäksi, että hälytyskonnuskunnan piti upseerin johdolla tarkistaa joka ikinen sunnuntai kaluston kunto ja tarvittaessa tehdä tykkien koemiehitys. Suunnittelu ja tarkistukset lienevät synnyttäneet ajan saatossa tapahtuneita isompia muistikuvia.

Kananen kertoo myös, että hän oli ottanut yhteyttä Tiilikaiseen Kylmän sodan kujanjuoksun julkistuksen jälkeen, ja kertonut tietonsa Tiilikaiselle. Yhteisymmärrystä ei kuitenkaan syntynyt.

Valemuistoteorian mukaan omista valemuistoista on vaikeaa ja kivuliasta päästää irti, kuten havaitsemme. Tästä syystä en haastatellut Tiilikaista: haastattelu ei olisi johtanut todennäköisesti mihinkään hedelmälliseen. Historiallisia tutkimuksia voi yrittää tehdä omakohtaisista muistoista. Toisaalta mitä vähäisemmät sidokset tutkijalla on kohteeseen, sitä todennäköisemmin tutkimuksesta tulee objektiivisempi. Asiantuntemusta hankitaan tällöin esimerkiksi riippumattomilta aselajin ammattilaisilta. Näin myös toimin.

1960-luku on puolustusvoimien arkistokertymän kulta-aikaa ja salainen materiaali vuoden 1968 tapahtumista on käytettävissä. Dokumenteista käy ilmi, että tietoa lähialueilta kerättiin eri lähteistä. Sodan käyneillä upseereilla PE:ssä oli hyvä kuva tapahtumista. Tiedustelupäällikkö, eversti Heinrichs arvioi ensimmäisenä miehityspäivänä, 21.8.1968, että Neuvostoliitto pyrki välttämään kaikin tavoin jännitteiden syntymistä lähialueillemme. Arvio osoittautui oikeaksi ja tämän mukaisesti toimittiin. Myös Kotkan rannikkopatteristolla oli erinomainen tilannekuva Itäisestä Suomenlahdesta. Sen arkistoidut – ja tutkaoperaattoreilla tarkistuttamani tutkakuvat – osoittavat laivojen vähäisen määrän.

Mikäli kaikesta huolimatta valmiutta olisi kohotettu Kirkonmaalla, siitä olisi pitänyt ilmoittaa välittömästi yläjohtoportaisiin, joista toimet olisi peruttu. Kuten Tiilikainen nyt esittää, KSSL:n komentaja, kenraaliluutnantti Hannila oli erityisen kiinnostunut siitä, mitä linnakkeella tapahtuu. Näin ollen valmiudenkohotus Kirkonmaalla olisi pitänyt toteuttaa poikkeuksellisen omavaltaisesti ilmoittamatta siitä ylöspäin. Sellainen ammattitaidottomuus vaikuttaisi epäuskottavalta, sillä Tiilikainen tiedettiin taitavaksi päälliköksi.

Tämä ja Tiilikaisen artikkeli herättävät useissa lukijoissa varmasti uteliaisuutta. Siksi suosittelen tutustumaan kirjaan *Kylmää rauhaa* – Kekkonen, sotilastiedustelu ja Tšekkoslovakian miehitys, jonka rannikkotyöstä koskevat osuudet ovat tarkastaneet aselajissa palvelleet YE-miehet.

PEKKA TURUNEN

In Memoriam Mikko Oikarainen

4.4.1956 – 18.9.2022

MIKKO OIKARAINEN siunattiin haudan lepoon 15. loka-kuuta 2022 Pyhän Ristin kirkossa Kuusamossa. Upseeriliiton jäsenille Mikko perheineen tuli tutuksi Konttaisenrannan vapaa-ajan kohteen yhteydessä.

Konttaisenrannan mökkien ja koko alueen huoltamisesta ja kehittamisestä hänellä oli yli 30 vuoden kokemus. Upseeriliitto ja Mikko Oikarainen sopivat yhteistoiminnasta alueen huoltamisessa vuonna 1992. Mikko ja Maija Oikarainen perustivat Loma-Konttainen Ky:n vuonna 2000. Mökkien varaus- ja laskutusjärjestelmä siirtyi heidän hoidettavakseen vuoden 2002 alusta lähtien. *"Mikon ja Maijan kanssa alueen hoitamisesta ja kehittamisestä oli luontevaa tehdä sopimus. Rajamiehen, reservin yliluutnantin ja käsistään kätevän sekä tulevaisuuteen katsovan miehen perheyrytykseen oli helppo luottaa. Kehitys jatkuu edelleen hienosti, nyt seuraavan sukupolven johdolla."* toteaa Upseeriliiton puheenjohtajana 1994–2005 toiminut Pekka Kouri.

Mikon ja Maijan monista lapsista useat saivat ensimmäisen työkokemuksensa Konttaisenrannan piiristä. Nyt he vastaavat perheineen Loma-Konttaisen toiminnasta ja Konttaisenrannan isännöinti pysyy hyvissä ja luotettavissa käsissä.

KUUSAMON FOTOPALVELU

MIKKO OIKARAINEN

Vierumäen mökkien vuokrat nousevat kesäkuun 2023 alussa

Mökkien vuokriin tulee pieni korotus energian ja ylläpitokustannusten noususta johtuen.

Vierumäen mökkien kesän 2023 arvonnat

UPSEERILIITON VIERUMÄEN MÖKKIEN KESÄSESONGILLE ARVOTAAN MÖKKIEN VUOKRAAJAT. MAHDOLLISUUTEEN VUOKRATA MÖKKI VOI ILMOITTAUTUA 28.2.2023 MENNESSÄ LINKISTÄ:
https://www.lyyti.in/Vierumaen_kesasesongin2023_arvonta

Arvontaan voi ilmoittautua yhdelle viikolle ja/tai yhdelle viikonlopulle. Syyskuun viikonloppuja ei enää arvota, vaan ne ovat vapaasti varattavissa maaliskuun alusta alkaen.

TEE VAIN YKSI ILMOITTAUTUMINEN. Älä tee useita ilmoittautumisia, sillä huomioimme vain yhdelle viikolle ilmoittautumisen. Usealle viikolle ilmoittautuminen hidastaa arvontaa, jos joudumme tarkistamaan ilmoittautujilta mille viikolle oli tarkoitus ilmoittautua. Jos haluat muokata tekemääsi ilmoittautumista, voit tehdä sen ilmoittautumisen vahvistusviestissä olevan muokkaa -toiminnon kautta.

Ilmoittautumislomakkeelle on nyt lisätty "lisätietoja"-osio mahdollisia tarkennuksia varten.

Arvonta tehdään keskiviikkona 1.3.2023 ja arvonnassa voittaneille ilmoitetaan sähköpostitse viikon 9 aikana.

Kokonaisina viikkoina perjantaista perjantaihin arvotaan viikot ajalla 9.6. – 11.8.2023.

Ensimmäinen arvottava viikko on 9. – 16.6.2023 ja viimeinen arvottava viikko on 4. – 11.8.2023.

Arvonta-aikana mökki vuokrataan kokonaiseksi viikoksi ja vaihtopäivä on perjantai.

Arvottavat viikonloput (perjantaista sunnuntaihin):

11. – 13.8.2023, 18. – 20.8.2023 ja 25. – 27.8.2023.

Saapumispäivänä mökin avaimet saa klo 16.00 jälkeen ja lähtöpäivänä avaimet palautetaan klo 12.00 mennessä.

Ilmoittaudu ajoissa, älä jätä viimeiseen päivään viimeiselle minuutille!

Pohjoismaisten upseerijärjestöjen allianssi NOA teki jäsenkyselyn

POHJOISMAISET UPSEERIJÄRJESTÖT tekivät keväällä 2022 yhteistyössä kyselyn työn ja perhe-elämän tasapainosta ja työssä jaksamisesta. Tutkimusta tehtäessä asevoimien tilanne Pohjoismaissa oli poikkeuksellinen. Haasteina olivat Ukrainan sota, Suomen ja Ruotsin Nato-hakemukset, organisaation kasvu ja henkilöstöuudistusten jälkimainingit

Kyselystä saatujen tulosten perusteella kaikissa pohjoismaissa on yhteisiä huolia työssä jaksamisesta, henkilöstön määrästä sekä rekrytoinnista.

UPSEERILIITON JÄSENIÄ kyselyyn vastasi 598 henkilöä. Jäsentemme vastausten perusteella on syytä tarkastella mahdollisia ratkaisuja työn ja perhe-elämän

yhteensovittamisen kannalta. Näitä voisivat palkkauksen ja palvelussuhteen ehtojen kehittämisen lisäksi olla muun muassa työnteon joustavuuden lisääminen paikkariippumattoman työn muodossa sekä tarkempi työvuorojen suunnittelun ennakointi.

Kehittämistarpeena tunnistettiin myös yksilöiden elämäntilanteiden parempi huomioiminen henkilökohteisessa urasuunnittelussa. On myös tärkeää säilyttää hyvä tasapaino tehtävien ja resurssien välillä.

TUTKIMUKSEN TULOKSIA tarkastellaan yhteisesti vielä tarkemmin ja niistä on varmasti hyötyä myös kansallisessa edunvalvontatyössä.

TERO PYNNÖNEN
Pääluottamusmies

Upseeriliiton hallitus 2023

LIITTOVALTUUSTO valitsi syyskokouksessaan Upseeriliiton hallituksen toisen varapuheenjohtajan ja jäsenet sekä varajäsenet erovuoroisten tilalle. Toimikausi on kaksivuotinen (2023–2024).

Varapuheenjohtaksi valittiin:

Janne Rautakorpi

Varsinaisiksi jäseniksi valittiin:

Jouni Lahtinen, Henry Rautio, Ossi Suominen ja Mika Vartiainen.

Varajäseniksi valittiin:

Pasi Hokkanen, Liina Kavekari, Vesa Lassila ja Matias Öblom.

Hallituksessa jatkavat edelleen viime vuonna kahdeksi vuodeksi valitut (2022–2023) varapuheenjohtaja

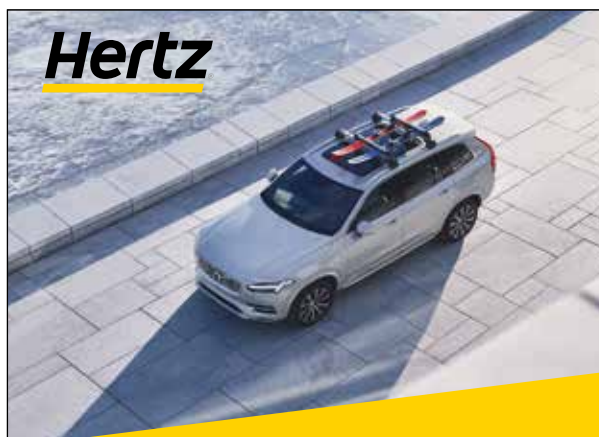
Markku Jämsä

Varsinaiset jäsenet:

Vesa Muona, Petteri Puusa, Erkki Saarikoski ja Kari Saukkonen.

Varajäsenet:

Mika Lejonqvist, Kimmo Nordberg, Ville-Veikko Rantanen ja Juho Ronumäki.

Joulun viettoon Hertz-autolla

Hertz on Upseeriliiton yhteistyökumppani. Hyödynnä lyhytaikaisen autonvuokrauksen (1–29 vrk) jäsenetuhinnat.

Saat hyvän tarjouksen vuokra-autosta ilmoittamalla jäsennumerosi Hertz Varauspalveluun.

Varaukset:

Hertz Varauspalvelu, puh. 0200 11 22 33
(ma-pe klo 8.00 – 17.00, 0,99 EUR/min+pvm/mpm)

Lisätiedot www.upseeriliitto.fi

UPSEERILIITON YHTEYSTIEDOT

Puheenjohtaja

evl Ville Viita
viita@upseeriliitto.fi
044 501 0378

Varapuheenjohtajat

evl Markku Jämsä
jamsa@upseeriliitto.fi
0299 800

evl Janne Rautakorpi
rautakorpi@upseeriliitto.fi
0299 800

Edunvalvontapäällikkö

maj Mika Ylönen
yloinen@upseeriliitto.fi
050 362 2884

Neuvottelupäällikkö

komkapt Kari Nousiainen
nousiainen@upseeriliitto.fi
040 827 1747

Pääluottamusmiehet (PV)

maj Tero Pynnönen
pynnonen@upseeriliitto.fi
0299 500 780

maj Petri Soppi
soppi@upseeriliitto.fi
0299 500 781

RVL:n pääluottamusmies

kapt Aki Järvinen
jarvinen@upseeriliitto.fi
0295 421 491

Viestintäpäällikkö

Essi Lindqvist
lindqvist@upseeriliitto.fi
040 565 1835

Sotilasaikakauslehden toimitussihteeri

komkapt Marko Varama
varama@upseeriliitto.fi
040 844 8255

Hallintosihteeri

Erja Elopuro
elopuro@upseeriliitto.fi
040 537 1799

Liittosihteeri

Päivi Schroderus
schroderus@upseeriliitto.fi
050 338 8228

Toimisto

Laivastokatu 1 B,
toimisto@upseeriliitto.fi
00160 Helsinki

Upseeriliiton Konttaisenranta

Virkkulantie 30
93830 RUKATUNTURI

Asianajotoimisto Lindell Oy

Olli-Pekka Lindell
toimisto@asianajotoimisto-
lindell.fi
(02) 251 1004, 0400 826 078

Loma-Konttainen ky

Puh. arkisin
kello 10.00–15.00
0400 393 756
asiakaspalvelu@
loma-konttainen.fi

UPSEERILIITTO.FI

Yhteystiedot ajantasalle

Muista päivittää jäsenrekisteriin sähköposti-osoitteesi ja muut tietosi. Näin varmistat, että viestit ja jäsenkyselyt tavoittavat sinut.

Kenraali Hannes Ignatiuksen Kadettisäätiö

SÄÄTIÖ PALKITSEE vuosittain kadettiupseereita, jotka ovat julkaisseet väitöskirjan tai muuta sotatieteellistä tutkimusta tai sotilasalaa käsittelevän teoksen.

Hakemus ja teokset on jätettävä vuoden loppuun mennessä säätiön asiamiehelle Marko Varamalle. Yhteystiedot yllä.

Katso myös: www.khik.fi

Pohjola Vakuutus

www.pohjolavakuutus.fi

*Upseeriliiton yhteistyökumppani
Silmäasema toivottaa
uudet asiakkaat tervetulleiksi!*

SILMÄASEMA

Veho ja Mercedes-Benz – luotettavaa kumppanuutta.

Suomen suurin autoalan toimija, 80-vuotias perheyhtiö Veho, on perustettu Mercedes-Benzin maahantuontiin vuonna 1939, josta lähtien olemme kasvaneet henkilöautojen ja hyötyajoneuvojen laajaksi palveluverkostoksi. Mercedes-Benzin sotilasajoneuvomallistosta löytyy kuljetusratkaisut niin logistiikkaan kuin taistelualueelle, maastohenkilöautoista aina järeisiin maastokuorma-autoihin ja panssarituihin erikoisajoneuvoihin.

Vehon hyötyajoneuvojen palveluverkosto kattaa 14 omaa huoltokorjaamoa, joita täydentää laaja itsenäisten valtuutettujen korjaamoiden verkosto. Sotilasajoneuvojen huoltoon vaadittavat tiukat laatustandardit, varaosien oma keskusvarasto Suomessa ja yhteistyö Huoltovarmuuskeskuksen kanssa varmistavat autojen toiminnan myös kriisitilanteissa. Puolustusvoimille Mercedes-Benz on ollut luotettava kumppani jo vuosikymmenien ajan – niin Suomessa kuin rauhanturvatehtävissä ympäri maailman. Tutustu lisää **www.vehotrucks.fi**

Mercedes-Benz

VEHO

VEHO VEKALA
Erikoisajoneuvot
Vehkalantie 10, 01730 Vantaa
010 569 3672

Puhelun hinta
8,35 snt/puhelu
+ 16,69 snt/min
(sis. alv. 24 %).

VEHOTRUCKS.FI

FF21

Posti Green

XD
SOLUTIONS

YOUR PARTNER IN COMPLEX PROGRAMMES

WWW.XDSOLUTIONS.FI

**DO YOU WANT TO
ENHANCE YOUR
COMPETITIVE EDGE?**

We manage and coordinate your complex programmes, ecosystems, and networks. Get in touch and we will find the right **solution** for you.